

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-132-02

Druk nr 735
Warszawa, 17 lipca 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych
wraz z projektem podstawowego aktu wykonawczego,**

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie
polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Kultury.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 oraz z 2001 r. Nr 128, poz. 1402) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 2 w pkt 9 wyrazy „w tym wizualne i audialne” zastępuje się wyrazami „w tym filmowe”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Ochroną objęty może być wyłącznie sposób wyrażenia; nie są objęte ochroną odkrycia, idee, procedury, metody i zasady działania oraz koncepcje matematyczne.”;

2) w art. 5:

a) po pkt. 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) których twórcą jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub,”

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.”;

3) w art. 6 dodaje się pkt 4 - 9 w brzmieniu:

„4) nadawaniem utworu jest jego rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób bezprzewodowy (naziemny lub satelitarny) lub w sposób przewodowy,

5) reemitowaniem utworu jest jego rozpowszechnianie przez inny podmiot niż pierwotnie nadający, drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru,

6) wprowadzeniem utworu do obrotu jest publiczne udostępnienie jego oryginału albo egzemplarzy drogą przeniesienia ich własności dokonanego przez uprawnionego lub za jego zgodą,

- —
—
- 7) najmem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania w celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej,
- 8) użyczeniem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania, nie mające na celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej,
- 9) odtworzeniem utworu jest jego udostępnienie bądź przy pomocy nośników dźwięku, obrazu lub dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany, bądź przy pomocy urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego, w którym utwór jest nadawany.”;
- 4) w art. 13 po wyrazach „dostarczenia utworu o jego” skreśla się wyraz „przyjęciu,”;
- 5) w art. 14 w ust. 2 wyraz „materiał” zastępuje się wyrazem „utwór”;
- 6) art. 21 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 21. 1. Organizacjom radiowym i telewizyjnym wolno nadawać opublikowane drobne utwory muzyczne, słowne i słowno–muzyczne wyłącznie na podstawie umowy zawartej z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, chyba że prawo do nadania utworów zamówionych przez organizację radiową lub telewizyjną przysługuje jej na podstawie odrębnej umowy.
2. Twórca może w umowie z organizacją radiową lub telewizyjną zrzec się pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o którym mowa w ust. 1. Zrzeczenie to wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Operatorom sieci kablowych wolno reemitować w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych wyłącznie na podstawie umowy zawartej z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.
4. W przypadku sporów związanych z zawarciem umowy, o której mowa w ust. 3, stosuje się przepis art. 108 ust. 5.”;
- 7) w art. 22 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Utrwalenia, o których mowa w ust. 1, powinny być zniszczone w ciągu miesiąca od wygaśnięcia uprawnienia do nadania utworu.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do utrważeń dokonanych przy przygotowywaniu własnych audycji i programów mających wyjątkowy charakter dokumentalny, jeżeli zostają umieszczone w archiwum. Twórca powinien zostać niezwłocznie powiadomiony o umieszczeniu utrwalenia jego utworu w takim archiwum.”;
- 8) w art. 24:
- a) w ust. 2 wyrazy „dźwięku lub dźwięku i obrazu” zastępuje się wyrazami „programu radiowego lub telewizyjnego”;
- b) skreśla się ust. 3;
- 9) w art. 30 w ust. 1 skreśla się wyrazy „naukowo-technicznej”;
- 10) w art. 36 w pkt 4 skreśla się wyrazy „operatora obrazu,”;

—
—
—
11) w art. 40 :

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Producenci lub wydawcy egzemplarzy utworów literackich, muzycznych, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych, nie korzystający z ochrony autorskich praw majątkowych, są obowiązani do przekazywania na rzecz Funduszu, o którym mowa w art. 111, wpłaty wynoszącej od 5 % do 8 % wpływów brutto ze sprzedaży egzemplarzy tych utworów. Dotyczy to wydań publikowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Producenci i wydawcy dokonują wpłat, o których mowa w ust. 1, za okresy kwartalne w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, w którym uzyskano wpływy ze sprzedaży.”;

12) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.”;

13) art. 51 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 51. 1. Wprowadzenie do obrotu oryginału albo egzemplarza utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyczerpuje prawo do zezwalania na dalszy obrót takim egzemplarzem na wskazanym terytorium, z wyjątkiem jego najmu lub użyczenia.
2. Nie stanowi naruszenia autorskich praw majątkowych import egzemplarzy wprowadzonych do obrotu na terytorium państwa, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o utworzeniu strefy wolnego handlu.
3. Wprowadzenie do obrotu oryginału albo egzemplarza utworu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego wyczerpuje prawo do zezwalania na dalszy obrót takim egzemplarzem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem jego najmu lub użyczenia.”;

14) w art. 74 w ust. 4 w pkt 3 po wyrazach „w tym” dodaje się wyrazy „użyczenia lub”;

15) w art. 78 w ust. 1 w zdaniu trzecim wyraz „albo” zastępuje się wyrazem „lub”;

16) w art. 79:

a) w ust. 2 po wyrazach „ażeby sprawca” dodaje się wyraz „zawinionego”;

—
—
—
b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku usuwania lub obchodzenia technicznych zabezpieczeń przed dostępem, zwielokrotnianiem lub rozpowszechnianiem utworu, jeżeli działania te mają na celu bezprawne korzystanie z utworu.”,

c) w ust. 4 po wyrazach „bez upoważnienia jakichkolwiek” dodaje się wyraz „elektronicznych”;

17) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. 1. Artyście wykonawcy przysługuje, w granicach określonych przepisami ustawy, wyłączne prawo do:

1) ochrony dóbr osobistych, w szczególności w zakresie:

- a) wskazywania go jako wykonawcy, z wyłączeniem przypadków, gdy pominięcie jest zwyczajowo przyjęte,
- b) decydowania o sposobie oznaczenia wykonawcy, w tym zachowania anonimowości albo posłużenia się pseudonimem,
- c) sprzeciwiania się jakimkolwiek wypaczeniom, przeinaczeniom i innym zmianom wykonania, które mogłyby naruszać jego dobre imię,

2) korzystania z artystycznego wykonania i rozporządzania prawami do niego na następujących polach eksploatacji:

- a) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania - wytwarzania określoną techniką egzemplarzy artystycznego wykonania, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
- b) w zakresie obrotu egzemplarzami, na których artystyczne wykonanie utrwalono - wprowadzania do obrotu, użyczenia lub najmu egzemplarzy,
- c) w zakresie rozpowszechniania artystycznego wykonania w sposób inny niż określony w pkt b) - nadawania, reemitowania oraz odtwarzania, chyba że są one dokonywane za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, a także publicznego udostępniania utrwalenia artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

2. Artyście wykonawcy służy prawo do wynagrodzenia za korzystanie z artystycznego wykonania lub za rozporządzanie prawami do takiego wykonania określone w umowie albo przyznane w przepisach ustawy.

3. W przypadku nadawania, reemitowania lub odtwarzania artystycznego wykonania za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, artyście wykonawcy przysługuje prawo do stosownego wynagrodzenia.”;

18) w art. 87 skreśla się wyrazy „znanych w chwili zawarcia umowy”;

19) w art. 90:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dokonane zostały przez obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub”,

—
—
—
b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.”;

20) art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. 1. Fonogramem jest pierwsze utrwalenie warstwy dźwiękowej wykonania utworu albo innych zjawisk akustycznych.

2. Wideogramem jest pierwsze utrwalenie sekwencji ruchomych obrazów, z dźwiękiem lub bez, niezależnie od tego, czy stanowi ono utwór audiowizualny.

3. Domniemywa się, że producentem fonogramu lub wideogramu jest osoba, pod której nazwiskiem lub firmą (nazwą) fonogram lub wideogram został po raz pierwszy sporządzony.

4. Bez uszczerbku dla praw twórców lub artystów wykonawców, producentowi fonogramu lub wideogramu przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania i korzystania z fonogramu lub wideogramu w zakresie:

1) zwielokrotniania określoną techniką,

2) wprowadzenia do obrotu,

3) najmu oraz użyczenia egzemplarzy,

4) publicznego udostępniania fonogramu lub wideogramu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

5. W przypadku nadawania, reemitowania lub odtwarzania wprowadzonego do obrotu fonogramu lub wideogramu, producentowi przysługuje prawo do stosownego wynagrodzenia.”;

21) w art. 95 wyrazy „ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami „ust. 4 i 5”;

22) po art. 95 dodaje się art. 95¹ w brzmieniu:

„Art. 95¹. 1. Do fonogramów stosuje się odpowiednio przepis art. 21 ust. 1, chyba że nadawanie odbywa się na podstawie umowy z uprawnionym.

2. Do fonogramów i wideogramów stosuje się odpowiednio przepis art. 21 ust. 3 i 4.”;

23) w art. 96:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) których producent ma na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub”;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.”;

24) w rozdziale 11 tytuł oddziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Prawa do nadań programów”;

—
—
—
25) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Art. 97. Bez uszczerbku dla praw twórców, artystów wykonawców, producentów fonogramów i wideogramów, organizacji radiowej lub telewizyjnej przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania i korzystania ze swoich nadań programów w zakresie:

- 1) utrwalania,
- 2) zwielokrotniania określoną techniką,
- 3) nadawania przez inną organizację radiową lub telewizyjną,
- 4) reemitowania,
- 5) wprowadzania do obrotu ich utrważeń,
- 6) odtwarzania w miejscach dostępnych za opłatą wstępu,
- 7) udostępniania ich utrważeń w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.”;

26) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. Przepisy ustawy stosuje się do nadań programów:

- 1) organizacji radiowej i telewizyjnej, która ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 2) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.”;

27) w art. 99¹ wyrazy „od daty publikacji” zastępuje się wyrazami „od daty pierwszej publikacji lub rozpowszechnienia”;

28) w art. 99² wyrazy „art. 50 pkt 1-3 oraz pkt 8 i 9” zastępuje się wyrazami „art. 50 pkt 1 i 2”;

29) po art. 99⁴ dodaje się art. 99⁵ w brzmieniu:

„Art. 99⁵. 1. Przepisy ustawy stosuje się do pierwszych wydań:

- 1) których wydawca ma na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub
 - 2) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.
2. Przepisy ustawy stosuje się do wydań naukowych i krytycznych, które:
- 1) zostały dokonane przez obywatela polskiego albo osobę zamieszkałą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - 2) zostały ustalone po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - 3) zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - 4) są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.”;

30) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. Do artystycznych wykonań, fonogramów, wideogramów, nadań programów, pierwszych wydań oraz wydań naukowych i krytycznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 1 ust. 4 i 5, art. 6, art. 22, art. 39, art. 51, art. 79 ust. 1 oraz ust. 3 i 4 i art. 80.”;

—
-
—
31) w art. 108 w ust. 5 po wyrazach „o których mowa w ust. 3” dodaje się wyrazy „oraz spory związane z zawarciem umowy, o której mowa w art. 21 ust. 3.”;

32) w art. 111 w ust. 3 wyrazy „w rozumieniu prawa budżetowego” zastępuje się wyrazami „nie posiadającym osobowości prawnej.”;

33) po art. 111 dodaje się art. 111¹ w brzmieniu:

„Art. 111¹ 1. Podstawą gospodarki finansowej Funduszu jest roczny plan finansowy, sporządzany na każdy rok budżetowy i zatwierdzany przez dysponenta Funduszu.

2. Roczny plan finansowy określa w szczególności:

- 1) przychody i wydatki,
- 2) stan środków obrotowych Funduszu na początek i koniec roku budżetowego,
- 3) należności i zobowiązania.

3. Sprawozdania budżetowe z wykonania rocznego planu finansowego Funduszu sporządza się w terminach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”;

34) art. 113 otrzymuje brzmienie:

„Art. 113. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) stypendia dla twórców,
- 2) pokrycie w całości lub w części kosztów wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury i nauki polskiej oraz wydań dla niewidomych,
- 3) pomoc socjalną dla twórców.”;

35) po art. 113 dodaje się art. 113¹ w brzmieniu:

"Art. 113¹. Do wpłat, o których mowa w art. 40, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”;

36) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję opiniującą wnioski w sprawie dofinansowania wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury i nauki polskiej, wydań dla niewidomych oraz o przyznanie stypendiów i pomocy socjalnej dla twórców.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o przyznanie środków z Funduszu oraz wymogi formalne, jakim powinien odpowiadać wniosek, uwzględniając konieczność właściwej realizacji zadań Funduszu.”;

37) w art. 124 w ust. 1 w pkt 3 wyraz „wygasły” zastępuje się wyrazami „nie przysługiwały”.

—
-
—

Art. 2. Jeżeli rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy korzystanie z artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu, programu radiowego lub telewizyjnego oraz pierwszego wydania albo wydania krytycznego lub naukowego było według przepisów dotychczasowych dozwolone, natomiast z dniem wejścia w życie ustawy wymaga zezwolenia, to może być dokończony, pod warunkiem że uprawniony otrzyma stosowne wynagrodzenie.

Art. 3. 1. Przepisy art. 5 pkt 1a, art. 51 ust. 3, art. 90 pkt 1a i art. 96 pkt 1a stosuje się z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

2. Przepisy art. 51 ust. 1 i 2 tracą moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

UZASADNIENIE

Coraz powszechniejsze wykorzystywanie technologii cyfrowej powoduje sukcesywną zmianę sposobów i zakresu eksploatacji utworów i przedmiotów praw pokrewnych. Dobra te można obecnie bez trudu zapisywać i rozpowszechniać w formie elektronicznej. Dzięki takiej technologii, różne wytwory intelektualne utrwalane dotąd na tradycyjnych nośnikach mogą być przechowywane w jednej postaci i na jednym nośniku, np. CD-ROM-ie lub w postaci bazy danych w systemach komputerowych. Cyfrowy sposób magazynowania utworów i przedmiotów praw pokrewnych charakteryzuje się bardzo niewielką ich „zewnętrzną objętością”. Dzieła znajdujące się na tego typu nośnikach mogą być następnie bardzo łatwo przekazywane między użytkownikami sieci komputerowych. Wykorzystanie w tym celu pośrednictwa Internetu sprawia, że dostęp do różnego rodzaju dóbr intelektualnych jest możliwy zasadniczo w każdym miejscu i czasie wybranym przez osoby z niego korzystające, co powoduje, że praktycznie w tym samym momencie dziesiątki milionów osób na całym świecie ma możliwość zapoznawania się z nimi.

Opisane wyżej zjawisko powoduje nie tylko pozytywne konsekwencje w postaci zdecydowanego poszerzenia możliwości dostępu do utworów i przedmiotów praw pokrewnych, lecz niesie również ze sobą poważne niebezpieczeństwa w postaci naruszania na niespotykaną dotąd skalę praw autorskich i praw pokrewnych poprzez, np. wykorzystywanie chronionych dóbr bez zgody uprawnionych podmiotów. Może się również zdarzyć, iż powszechne, nielegalne wykorzystywanie chronionych dóbr, dostępnych w formie elektronicznej w sieciach komputerowych wpłynie na istotne ograniczenie popytu na te dobra dostępne na tradycyjnych nośnikach, co może z kolei w zdecydowany sposób ograniczyć dochody z tytułu korzystania z utworów zarówno samych twórców i artystów wykonawców, jak i wydawców oraz producentów.

Wskazane wyżej uwarunkowania zdecydowały o konieczności dostosowania regulacji prawnych z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych do istniejących obecnie na świecie standardów technicznych. Temu celowi – na forum międzynarodowym - służą dwa Traktaty Światowej Organizacji Własności Intelektualnej: Traktat WIPO o prawie autorskim (WIPO Copyright Treaty) oraz Traktat WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach (WIPO Performances and Phonograms Treaty) przyjęte na konferencji dyplomatycznej w Genewie dnia 20 grudnia 1996 r. Traktaty te w szczególności przyznają twórcom, artystom wykonawcom oraz producentom fonogramów dodatkowe uprawnienia związane z wykorzystywaniem ich dóbr za pomocą Internetu.

Mając na uwadze planowaną przez Polskę ratyfikację wskazanych wyżej Traktatów WIPO, jest zasadne uzupełnienie regulacji wynikającej z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w celu dostosowania jej do rozwiązań przyjętych w powołanych Traktatach.

Ustawa wprowadza nowe odrębne pole eksploatacji utworów, artystycznych wykonań oraz fonogramów w postaci „publicznego ich udostępniania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym”. W tym kontekście wskazana była także zmiana istniejącej do tej pory regulacji dotyczącej katalogu pól eksploatacji utworów i przedmiotów praw pokrewnych, który został dostosowany do systematyki

—
—
—
wynikającej z dyrektyw obowiązujących w Unii Europejskiej (art. 50 ust. 1, art. 86 ust. 1 pkt 2, art. 94 ust. 4, art. 97).

Projekt nowelizacji przyjmuje nową konstrukcję art. 50, która polega na wyodrębnieniu trzech podstawowych sposobów eksploatacji utworu obejmujących: utrwalenie i zwielokrotnienie, obrót oryginałem albo jego egzemplarzami oraz rozpowszechnienie.

W sposób wyraźny określono przedmiotowy zakres autorskoprawnej ochrony (art. 1 ust. 3). Wprowadzono również regulację dotyczącą dóbr osobistych artystów wykonawców (art. 86 ust. 1 pkt 1).

Zakresem nowelizacji zostały objęte także przepisy ustawy niezgodne z postanowieniami dyrektyw obowiązujących w Unii Europejskiej, których okres implementacji do ustawodawstwa wewnętrznego państw członkowskich już upłynął. Na uwagę zasługują tu przede wszystkim:

- usunięcie licencji ustawowej z art. 24 ust. 3 oraz wprowadzenie procedur negocjacyjnych przy zawieraniu umów dotyczących reemisji kablowej utworów i przedmiotów praw pokrewnych (art. 21 ust. 4, art. 95¹ i art. 108) – zgodnie z postanowieniami Dyrektywy nr 93/83 w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego i rozpowszechniania kablowego z dnia 27 września 1993 r.,
- zmiana sposobu liczenia okresu ochrony utworu audiowizualnego (art. 36 pkt 4) - zgodnie z postanowieniami Dyrektywy nr 93/98 w sprawie ujednoczenia czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych z dnia 29 października 1993 r.,
- wprowadzenie „wspólnotowego” wyczerpania prawa (art. 51 ust. 1) - zgodnie z postanowieniami Dyrektywy nr 91/250 o prawnej ochronie programów komputerowych z dnia 14 maja 1991 r. oraz Dyrektywy nr 92/100 w sprawie najmu i użyczenia oraz określonych praw pokrewnych w zakresie własności intelektualnej z dnia 19 listopada 1992 r.
- które będzie obowiązywało od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej;
- uzupełnienie zakresu pól eksploatacji w odniesieniu do nadań (art. 97 pkt 6) - zgodnie z postanowieniami Dyrektywy nr 92/100 w sprawie najmu i użyczenia oraz określonych praw pokrewnych w zakresie własności intelektualnej z dnia 19 listopada 1992 r.

Celem nowelizacji jest także ujednoczenie terminologii, którą posługuje się ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z pojęciami występującymi w Konwencji rzymskiej o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych, jak również w Traktatach WIPO z 1996 r. Z uwagi na to zdefiniowano w projekcie nowelizacji pojęcie „odtworzenia utworu” zgodnie z urzędowym tłumaczeniem na język polski konwencji berneńskiej oraz konwencji rzymskiej. Przez „odtworzenie utworu” rozumie się więc jego udostępnienia bądź przy pomocy nośników dźwięku, obrazu lub dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany, bądź przy pomocy urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego, w którym utwór jest nadawany (art. 6 pkt 9).

Projekt ustawy wprowadza zmiany dotyczące funkcjonowania Funduszu Promocji Twórczości. W ustawie określono podstawowe zasady gospodarki finansowej Funduszu, dostosowując ją do regulacji wynikającej z ustawy o finansach publicznych. Uregulowano także kwestię egzekucji wpłat, pozwalającej na podejmowanie działań zmierzających do skutecznego egzekwowania ustawowo określonych należności. W art. 113¹ przesądzono, że do wpłat na Fundusz stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej, a uprawnienia organu podatkowego w tym zakresie przysługują Ministrowi Kultury. Określony został także termin, w jakim producenci i wydawcy dokonują wpłat na Fundusz.

—
—
—
Zgodnie z Dyrektywą Nr 93/83 w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego i rozpowszechniania kablowego przewidziano udział Komisji Prawa Autorskiego, jako mediatora, w przypadku wystąpienia trudności z zawarciem umowy między operatorami sieci telewizji kablowych a organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi.

Art. 1 pkt 37 (art. 124 ust. 1 pkt 3) projektu ustawy reguluje sytuację utworów fotograficznych, które nie były chronione przed 1994 r., tj. fotografii reporterskich oraz innych fotografii, co do których nie poczyniono zastrzeżenia prawa autorskiego. Na gruncie obecnej redakcji art. 124 istnieje wątpliwość, czy wobec zawartego w nim enumeratywnego wyliczenia, stosuje się ustawę do takich utworów. Projekt rozstrzyga te wątpliwości.

Projekt ustawy został uzgodniony ze związkami zawodowymi oraz z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, a także z przedstawicielami użytkowników praw autorskich i praw pokrewnych. Oba środowiska uznały za zasadne wprowadzenie do ustawy proponowanych zmian.

Ocena skutków regulacji

1. Cel wprowadzenia ustawy

Wydanie ustawy spowodowane jest koniecznością dostosowania polskich przepisów do Traktatu WIPO o prawie autorskim oraz Traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach.

2. Zakres oceny skutków regulacji

Z uwagi na to, że ustawa nie pociąga poważnych kosztów nie jest konieczne przygotowanie pogłębionej analizy.

3. Skutki wprowadzenia ustawy

- *Wpływ ustawy na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego*
Wdrożenie ustawy nie będzie miało wpływu na wydatki budżetu i sektora publicznego.
- *Wpływ ustawy na rynek pracy*
Wdrożenie ustawy nie spowoduje bezpośrednich skutków związanych z rynkiem pracy.
- *Wpływ ustawy na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*
Ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki.
- *Wpływ ustawy na sytuację i rozwój regionów*
Wdrożenie ustawy nie spowoduje bezpośrednich skutków dla sytuacji regionów.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Uzasadnienie europejskiego charakteru projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych związany jest z koniecznością dostosowania polskich przepisów do brzmienia dwóch traktatów WIPO (Traktatu WIPO o prawie autorskim oraz Traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach), które Polska planuje w najbliższym czasie ratyfikować. Stronami obu Traktatów są także państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Projekt ustawy dokonuje także usunięcia niektórych z istniejących niezgodności z prawem Unii Europejskiej. Zgodnie z postanowieniami art. 9 Dyrektywy Rady 93/83 z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego i rozpowszechniania kablowego, została usunięta licencja ustawowa z art. 24 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz wprowadzona została procedura negocjacji przy zawieraniu umów dotyczących reemisji kablowej utworów i przedmiotów praw pokrewnych. W ramach dostosowania polskiego prawa do postanowień tejże dyrektywy zmieniony został także sposób liczenia ochrony utworu audiowizualnego.

Istotną kwestią z punktu widzenia dostosowania prawa autorskiego do prawa Unii Europejskiej jest wprowadzenie od momentu członkostwa reżimu wyczerpania prawa ograniczonego do krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Taki reżim wyczerpania obowiązuje obecnie w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

Z powyższych względów projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych należy uznać jako dostosowujący polskie prawo do prawa Unii Europejskiej.

892/02

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/1944/2002/DPE/MK

Warszawa, 3 lipca 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-132-02) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię.

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych związany jest z koniecznością dostosowania polskich przepisów do brzmienia dwóch traktatów WIPO (Traktatu WIPO o prawie autorskim oraz Traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach), które Polska planuje w najbliższym czasie ratyfikować.
2. Przedstawione przez UKIE uwagi do projektu ustawy zostały uwzględnione, w tym także uwaga dotycząca propozycji wprowadzenia klauzul ograniczających zakres ochrony prawno-autorskiej utworów, które chronione są na podstawie umów międzynarodowych, tylko do ochrony w zakresie, jaki wynika z tych umów. Poprawione zostały m.in. przepisy art. 51 w zakresie tzw. wyczerpania praw, tak że ich brzmienie jest obecnie zbliżone do brzmienia odpowiednich przepisów nowelizowanej ustawy – Prawo własności przemysłowej.
3. W odniesieniu do propozycji wprowadzenia klauzul ograniczających zakres ochrony prawno-autorskiej utworów, które chronione są na podstawie umów międzynarodowych, tylko do ochrony w zakresie, jaki wynika z tych umów to takie przepisy zawarte zostały m.in. w proponowanych art. 5 pkt. 4, art. 90 pkt. 4, art. 99. Przepisy te zostały zmienione na skutek uwagi UKIE.
4. Jakkolwiek przepisy w obecnym brzmieniu usuwają większość podniesionych przez UKIE uwag, należy raz jeszcze podkreślić wątpliwości w odniesieniu do art. 4 Traktatu o Wykonaniach Artystycznych i Fonogramach, który przewiduje obowiązek narodowego traktowania obywateli Państw Stron Traktatu w zakresie praw wyłącznych określonych w Traktacie oraz prawa do

wynagrodzenia. Należy ponadto zwrócić uwagę na kwestię brzmienia art. 99 i 99.5 w kontekście podnoszonych wcześniej uwag.

5. Art. 113 przewiduje, że środki Funduszu przeznacza się m.in. na pokrycie w całości lub w części kosztów wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury polskiej. Przepis podlega analizie pod kątem dopuszczalności pomocy państwa. Art. 91 (3)(d) Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej wyłącza pomoc na promocję kultury i dziedzictwa narodowego z zakresu ograniczeń związanych z pomocą państwa, o ile nie narusza ona warunków handlowych i konkurencji we Wspólnocie. Ponieważ takie ryzyko w tym przypadku nie występuje, przepis projektowanej ustawy można uznać za zgodny z prawem wspólnotowym.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Do wiadomości:

Andrzej Celiński
Minister Kultury

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY**

z dnia

w sprawie wysokości opłat na Fundusz Promocji Twórczości od egzemplarzy utworów, których autorska ochrona majątkowa upłynęła, określenia podmiotów uprawnionych do występowania z wnioskiem o przyznanie środków z Funduszu Promocji Twórczości oraz wymogów formalnych, jakim powinien odpowiadać wniosek.

Na podstawie art. 40 ust. 3 oraz art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 oraz z 2001 r. Nr 128, poz. 1402) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Producenci lub wydawcy egzemplarzy utworów literackich, muzycznych, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych, nie korzystających z ochrony autorskich praw majątkowych, są obowiązani do przekazywania na rachunek Funduszu Promocji Twórczości, zwanego dalej "Funduszem", opłat w wysokości:

- 1) 8% wpływów ze sprzedaży detalicznej egzemplarzy utworów, dokonywanej przez inne podmioty niż wydawca,
- 2) 6% wpływów ze sprzedaży detalicznej, dokonywanej bezpośrednio przez wydawcę, z zastrzeżeniem pkt 4,
- 3) 5% wpływów ze sprzedaży detalicznej egzemplarzy utworów literackich o charakterze klasyki, należących do lektur dla szkół, stanowiących niskonakładowe monografie naukowe.

2. Opłaty liczone są od wpływów brutto ze sprzedaży egzemplarzy tych utworów. Podstawą do obliczenia opłaty jest cena egzemplarza utworu pomniejszona o podatek od towarów i usług.

3. Opłat, o których mowa w § 1, nie pobiera się w przypadku, gdy egzemplarze są wydawane w alfabecie Braille'a.

§ 2. 1. W przypadku wydania, wraz z utworami podlegającymi opłacie, o której mowa w § 1, utworów podlegających ochronie prawa autorskiego, opłata określona w § 1 podlega proporcjonalnemu obniżeniu, odpowiednio - w stosunku objętości utworów, o których mowa w §1 - do objętości utworów korzystających jeszcze z ochrony autorskich praw majątkowych.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, podlega zaokrągleniu do dziesiątych części objętości w górę, licząc osobno objętość utworu lub utworów, od których liczona jest opłata.

3. Proporcjonalnego obniżenia opłaty, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do utworów składających się na szatę graficzną, w której wydano utwory, o których mowa w § 1, w szczególności ilustracji, obwolut, okładek, układu, chyba, że utwory te mają charakter równorzędny, np. w książkach ilustrowanych dla dzieci i albumach.

§ 3. Środki Funduszu są przeznaczane na stypendia dla twórców utworów, pokrycie w całości lub w części kosztów wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury i nauki oraz wydań dla niewidomych, a także na pomoc socjalną dla twórców.

§ 4. 1. Z wnioskami o przyznanie środków z Funduszu mogą występować zainteresowani twórcy, wydawcy i producenci, instytucje kultury, organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszenia twórców lub wydawców.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się do dnia 30 stycznia każdego roku. Terminy te nie dotyczą wniosków o przyznanie pomocy socjalnej dla twórców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

§ 5. Wniosek o pokrycie wydania utworu w całości lub w części zawiera następujące dane:

- 1) nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) wnioskodawcy,
- 2) określenie przeznaczenia środków finansowych, terminy rozpoczęcia, zakończenia oraz stan zaawansowania pracy, na którą środki mają być przyznane,
- 3) wysokość wnioskowanych środków finansowych wraz z kalkulacją wstępną,
- 4) wnioskowane terminy wypłat.

§ 6. Wniosek o przyznanie stypendium zawiera:

- 1) dane osobowe kandydata,
- 2) dane o jego dorobku twórczym,
- 3) program stypendium obejmujący plan pracy kandydata w okresie pobierania stypendium (program stypendium),
- 4) wnioskowany okres i wysokość stypendium.

§ 7. Stypendia przyznaje się na okres kwartalny, półroczny lub roczny. W uzasadnionych przypadkach można przyznać stypendium jednorazowe.

§ 8. Wniosek o przyznanie pomocy socjalnej dla twórcy, znajdującego się w trudnej sytuacji życiowej zawiera:

- 1) dane osobowe twórcy,
- 2) dane o jego dorobku twórczym,
- 3) przedstawienie sytuacji materialnej twórcy, wraz z oświadczeniem o dochodach w okresie ostatnich dwunastu miesięcy.

§ 9. 1. Stowarzyszenia twórców, stowarzyszenia wydawców oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi mogą zapoznawać się ze złożonymi wnioskami, o których mowa w § 4, w terminie dwóch tygodni od upływu terminu na ich składanie. Organizacje te mogą także zgłaszać uwagi o złożonych wnioskach przez okres dwóch tygodni od upływu terminu na zapoznanie się ze złożonymi wnioskami.

2. Po zapoznaniu się ze złożonymi wnioskami i zgłoszonymi do nich uwagami, minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego postanawia o dokonaniu wypłat z Funduszu.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 22 grudnia 1994 r. w sprawie wysokości opłat na Fundusz Promocji Twórczości od egzemplarzy utworów, których autorska ochrona majątkowa upłynęła, szczegółowych zasad wypłat z tego Funduszu oraz przyznawania z niego stypendiów i pomocy socjalnej (Dz.U. Nr 138, poz.735).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Fundusz Promocji Twórczości został powołany, aby zgodnie ze swoją ustawową nazwą służyć promocji twórczości. Odwołując się do jego charakteru projekt nowego rozporządzenia ma za zadanie poszerzyć zakres jego oddziaływania i możliwości pozyskiwania środków spoza budżetu. Znowelizowana ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych dała możliwość rozszerzenia źródeł wydatkowania środków Funduszu.

Nie przewiduje się, że projektowane rozporządzenia spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

<i>Projekt ustawy</i>	<i>Dyrektywa</i>
21 ust. 4	Art. 11 dyrektywy 93/83 z dnia 27.09.1993
24 ust.3	Art. 9 dyrektywy 93/83 z dnia 27.09.1993
36 pkt 4	Art. 2 dyrektywy 93/98 z dnia 29.10.1993
51 ust. 3	Art. 9 dyrektywy 92/100 z dnia 19.11.1992
97 pkt 6	Art. 8 dyrektywy 92/100 z dnia 19.11.1992
Art. 108	Art. 11 dyrektywy 93/83 z dnia 27.09.1993

**Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 93/98
z dnia 29 października 1993 r.**

**w sprawie ujednoczenia czasu ochrony prawa autorskiego
i niektórych praw pokrewnych**

Rada Wspólnoty Europejskiej, w oparciu o Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, w szczególności o Art. 57 ust. 2, Art. 66 i Art. 100a, na wniosek Komisji, przy współpracy z Parlamentem Europejskim, po zasięgnięciu opinii Komisji Społeczno-Gospodarczej, uwzględniając następujące okoliczności:

- 1) Konwencja Berneńska o ochronie dzieł literackich i artystycznych oraz Międzynarodowa Konwencja o ochronie artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji radiowo-telewizyjnych (Konwencja Rzymska) określiły tylko minimalny czas ochrony praw, których dotyczą, pozostawiając Umawiającym się Stronom możliwość wprowadzenia dłuższego czasu ochrony; niektóre Państwa Członkowskie już korzystały z tego upoważnienia; niektóre Państwa Członkowskie nie przystąpiły do Konwencji Rzymskiej;
- 2) Istnieją znaczne różnice pomiędzy prawami krajowymi ustalającymi czas ochrony udzielanej przez prawo autorskie i prawa pokrewne, mogące utrudniać swobodny przepływ towarów i swobodę w wykonywaniu usług, wypaczając w ten sposób konkurencję w krajach Wspólnego Rynku; mając na uwadze niezakłócone działanie rynku krajowego prawo krajowe Państw Członkowskich powinno zostać ujednoczone, aby czas ochrony był identyczny w całej Wspólnocie Europejskiej;
- 3) Ujednoczenie prawa musi obejmować nie tylko sam czas ochrony, ale również niektóre wiążące się z tym aspekty, np. datę, od której ten czas jest liczony;
- 4) Postanowienia niniejszej Dyrektywy nie naruszają stosowania przez Państwa Członkowskie postanowień Art. 14a ust. 2 pkt b), c) i d) oraz ust. 3 Konwencji Berneńskiej;
- 5) Minimalny czas ochrony, wyznaczony przez Konwencję Berneńską, obejmujący okres życia autora oraz 50 lat po jego śmierci, miał na celu ochronę interesów autora oraz dwóch pokoleń jego zstępnych; zważywszy, że przeciętny okres życia w krajach Wspólnoty Europejskiej wydłużył się do tego stopnia, że ustalony czas nie obejmuje już dwóch pokoleń;
- 6) Niektóre Państwa Członkowskie, aby wyrównać skutki w zakresie korzystania z dzieł wywołane przez wojny światowe, ustaliły okres dłuższy niż 50 lat po śmierci autora;
- 7) W celu ochrony praw pokrewnych niektóre Państwa Członkowskie wprowadziły okres 50 lat od dnia opublikowania lub udostępnienia dzieła publiczności;
- 8) Zgodnie ze stanowiskiem przyjętym przez Wspólnotę Europejską w negocjacjach Rundy Urugwajskiej zajmującej się Układem Ogólnym w sprawie Ceł i Handlu (GATT), okres ochrony praw producentów fonogramów ustalono na 50 lat od pierwszej publikacji;

9) Jedną z ogólnych zasad prawnych, znajdujących się pod ochroną prawa Wspólnoty Europejskiej, jest poszanowanie ustalonych praw nabytych; a w związku z tym zważywszy, że ujednoczenie czasu ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych nie może prowadzić do skrócenia obecnie obowiązującego okresu ochrony, jaki przysługuje posiadaczom prawa w krajach Wspólnoty Europejskiej; aby zminimalizować skutki środków przejściowych oraz aby umożliwić w praktyce funkcjonowanie rynku wspólnego, ujednoczenie czasu ochrony powinno nastąpić w dłuższym okresie czasu;

10) W opracowaniu z dnia 17 stycznia 1991 „Dalsze kroki do Zielonej Księgi – Roboczy program Komisji w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych” Komisja podkreśliła konieczność ujednoczenia prawa autorskiego i praw pokrewnych na wysokim poziomie ochrony, jako że są to prawa fundamentalne dla twórczości intelektualnej, oraz podkreśliła, że ochrona tych praw zapewni utrzymanie i rozwój twórczości w interesie autorów, przemysłu związanego z kulturą, konsumentów oraz całego społeczeństwa;

11) W celu ustalenia wysokiego poziomu ochrony, spełniającego zarazem wymagania wspólnego rynku oraz potrzebę stworzenia sytuacji prawnej sprzyjającej harmonijnemu rozwojowi twórczości literackiej i artystycznej w krajach Wspólnoty Europejskiej, okres, w jakim prawo autorskie jest chronione, powinien być wyznaczony na 70 lat po śmierci autora lub 70 lat po legalnym publicznym udostępnieniu dzieła, a jeżeli chodzi o prawa pokrewne – 50 lat od zdarzenia, które rozpoczyna bieg tego okresu;

12) Zbiory, które ze względu na wybór lub układ zawartości stanowią twórczość intelektualną, podlegają ochronie zgodnie z Art. 2 ust. 5 Konwencji Berneńskiej; zbiory te podlegają ochronie jako takie, bez uszczerbku dla praw autorów dzieł stanowiących część składową tych zbiorów; w konsekwencji do dzieł włączonych do zbiorów mogą odnosić się szczególne okresy ochrony;

13) We wszystkich przypadkach, kiedy jedną lub kilka osób fizycznych uznaje się za autorów, okres ochrony liczy się od ich śmierci; sprawa autorstwa całości dzieła lub jego części jest sprawą faktu, który podlega rozstrzygnięciu przez sądy krajowe;

14) Okres ochrony powinien być obliczony od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym miało miejsce odpowiednie wydarzenie, stosownie do postanowień Konwencji Berneńskiej i Konwencji Rzymskiej;

15) Artykuł 1 Dyrektywy Rady 91/250/EEC z dnia 14 maja 1991 r. o prawnej ochronie programów komputerowych stanowi, że Państwa Członkowskie mają chronić, na podstawie prawa autorskiego, programy komputerowe jak dzieła literackie w znaczeniu przyjętym przez Konwencję Berneńską; niniejsza Dyrektywa ujednocza okres ochrony dzieł literackich w krajach Wspólnoty; w związku z tym Art. 8 Dyrektywy 91/250/EEC, podający jedynie tymczasowe zasady ochrony programów komputerowych, powinien być uchylony;

16) Artykuły 11 i 12 Dyrektywy Rady 92/100/EEC z dnia 19 listopada 1992 r. o prawie najmu i wypożyczania oraz o niektórych prawach pokrewnych w dziedzinie własności intelektualnej zawierają postanowienia jedynie o minimalnym czasie ochrony, z zastrzeżeniem dalszego ujednoczenia; zważywszy, że ta Dyrektywa stanowi takie dalsze ujednoczenie; w związku z tym należy uchylić wymienione Artykuły;

17) Ochrona utworów fotograficznych w Państwach Członkowskich podlega różnym uregulowaniom; zważywszy, że dla osiągnięcia dostatecznego stopnia ujednoczenia okresu ochrony praw do dzieł fotograficznych, szczególnie tych, które z powodu charakteru artystycznego lub profesjonalnego mają szczególne znaczenie na wspólnym rynku, konieczne jest w tym celu zdefiniowanie niezbędnego poziomu oryginalności w tej Dyrektywie; dzieło fotograficzne w rozumieniu Konwencji Berneńskiej uważane jest za oryginalne, gdy stanowi własną intelektualną twórczość autora, odzwierciedlającą jego osobowość, nie biorąc pod uwagę innych kryteriów, takich jak wartość lub cel dzieła; ochrona innych dzieł fotograficznych powinna podlegać prawu krajowemu;

18) Aby uniknąć różnic w czasie ochrony praw pokrewnych, konieczne jest ustalenie jednakowego początkowego momentu, od którego liczy się okres ochrony we wszystkich Państwach Członkowskich; w celu obliczenia okresu ochrony należy wziąć pod uwagę wykonanie, utrwalenie, transmisję, legalne opublikowanie lub legalne publiczne odtworzenie, tj. środki służące powszechnemu udostępnieniu przedmiotu prawa pokrewnego w każdy właściwy sposób, niezależnie od tego, w jakim państwie odbywa się dane wykonanie, utrwalenie, transmisja, legalne opublikowanie lub legalne publiczne odtworzenie;

19) Prawa organizacji radiowo-telewizyjnych do ich programów, bez względu na to, czy nadawanie odbywa się przewodowo czy bezprzewodowo, poprzez kabel lub za pośrednictwem satelity, nie powinny być czasowo nieograniczone; zatem konieczne jest określenie okresu ochrony wyłącznie od momentu pierwszego wyemitowania określonego nadania; uznaje się, iż niniejsze postanowienie powinno zapobiegać powstaniu nowego okresu ochrony w przypadkach, gdy nadanie jest identyczne z poprzednio emitowanym;

20) Państwa Członkowskie powinny móc swobodnie decydować o utrzymaniu lub wprowadzeniu innych praw pokrewnych, szczególnie w odniesieniu do ochrony wydań krytycznych i naukowych; aby zapewnić przejrzystość na poziomie Wspólnoty Europejskiej, konieczne jest, aby Państwa Członkowskie wprowadzające nowe prawa pokrewne zawiadamiały o tym Komisję;

21) Należy wyjaśnić, iż ujednoczenie wprowadzone przez niniejszą Dyrektywę nie odnosi się do autorskich praw osobistych;

22) Jeśli chodzi o dzieła, których krajem pochodzenia, w rozumieniu Konwencji Berneńskiej, jest kraj trzeci, i którego autor nie jest obywatelem Państwa Członkowskiego powinno być stosowane wyrównywanie czasu ochrony, o ile okres ochrony przyznawany we Wspólnocie nie jest dłuższy niż okres ustalony przez niniejszą Dyrektywę;

23) Jeżeli właścicielowi prawa, nie będącemu obywatelem Wspólnoty, przysługuje ochrona prawna na podstawie umowy międzynarodowej, wówczas okres ochrony praw pokrewnych powinien być taki sam jak ustalony niniejszą Dyrektywą, jednakże nie powinien przekraczać okresu przyjętego w państwie, którego obywatelem jest właściciel prawa;

24) Wyrównanie okresów ochrony nie powinno doprowadzać Państw Członkowskich do konfliktu z ich międzynarodowymi zobowiązaniami;

25) Dla dobrego funkcjonowania wspólnego rynku niniejsza Dyrektywa powinna znaleźć zastosowanie od dnia 1 lipca 1995 r.;

26) Państwa Członkowskie powinny mieć swobodę wydania postanowień dotyczących interpretacji, dostosowania i dalszego wykonywania umów dotyczących korzystania z chronionych utworów lub innych przedmiotów, zawartych przed przedłużeniem okresu ochrony wynikającym z niniejszej Dyrektywy;

27) Poszanowanie praw nabytych i uwzględnianie słuszných oczekiwań jest nieodłączną częścią porządku prawnego Wspólnoty Europejskiej; zważywszy, że Państwa Członkowskie mogą, w szczególności, postanowić, iż w określonych okolicznościach, gdy prawo autorskie i prawa pokrewne odżyją w związku z zastosowaniem niniejszej Dyrektywy, wówczas osoby, które w dobrej wierze korzystały z dzieł, w czasie kiedy dzieła te były dobrem publicznym, nie będą zobowiązane do zapłaty wynagrodzenia za to korzystanie, wydała następującą dyrektywę:

Artykuł 1

Czas trwania prawa autorskiego

1. Prawa autora dzieła literackiego lub artystycznego w rozumieniu Art. 2 Konwencji Berneńskiej podlegają ochronie w okresie życia autora i przez 70 lat po jego śmierci, niezależnie od momentu, kiedy dzieło zostało udostępnione publiczności.
2. W przypadku wspólnego dzieła kilku autorów czas ochrony określony w ust. 1 liczy się od dnia śmierci ostatniego z autorów.
3. W przypadku dzieł anonimowych lub opatrzonych pseudonimem autora czas ochrony trwa siedemdziesiąt lat od dnia legalnego publicznego udostępnienia dzieła. Jednakże, jeżeli pseudonim przyjęty przez autora nie pozostawia wątpliwości co do jego tożsamości, lub jeżeli autor ujawnia swoją tożsamość w okresie, o którym mowa w pierwszym zdaniu, czas ochrony wyznacza się według ust. 1.
4. Jeżeli Państwo Członkowskie przyjmuje szczególne postanowienia dotyczące dzieł kolektywnych lub wyznaczenia osoby prawnej jako właściciela prawa, wówczas czas ochrony jest liczony zgodnie z postanowieniem ust. 3, chyba że zidentyfikuje się osoby fizyczne, które to dzieło stworzyły w wersji, która została publicznie udostępniona. Postanowienie to nie narusza praw zidentyfikowanych autorów, których zidentyfikowane wkłady zostały włączone do takiego dzieła; do wkładów tych stosuje się ust. 1 i 2.
5. Jeżeli dzieło zostaje opublikowane w tomach, częściach, odcinkach, fragmentach lub wkładkach, a czas ochrony liczy się od momentu, w którym dzieło zostało legalnie udostępnione publiczności, czas ochrony rozpoczyna swój bieg dla każdej z wymienionych części oddzielnie.
6. W przypadku dzieł, których czas ochrony nie jest liczony od śmierci autora lub współautorów, i które nie były legalnie udostępnione publiczności w okresie siedemdziesięciu lat po ich stworzeniu, ochrona wygasa.

Artykuł 2

Dzieła filmowe lub audiowizualne

1. Główny reżyser dzieła filmowego lub audiowizualnego uważany jest za jego autora lub jednego z autorów. Państwa Członkowskie mogą swobodnie wskazywać innych współautorów.
2. Czas ochrony dzieła filmowego lub audiowizualnego upływa po 70 latach od śmierci ostatniej spośród niżej wymienionych osób, bez względu na to, czy zostały uznane za

współautorów: głównego reżysera, autora scenariusza, autora dialogów i kompozytora muzyki skomponowanej specjalnie dla dzieła filmowego lub audiowizualnego.

Artykuł 3

Czas ochrony praw pokrewnych

1. Prawa artystów wykonawców wygasają po 50 latach od dnia wykonania. Jednakże, jeżeli w tym czasie zostanie legalnie opublikowane utrwalenie wykonania lub utrwalenie to zostanie legalnie publicznie odtworzone, prawa te wygasają po upływie 50 lat od daty pierwszego opublikowania lub pierwszego publicznego odtworzenia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej.
2. Prawa producentów fonogramów wygasają po upływie 50 lat od sporządzenia utrwalenia. Jednakże, jeżeli w tym czasie fonogram zostanie legalnie opublikowany lub zostanie legalnie publicznie odtworzony, prawa te wygasają po upływie 50 lat od daty pierwszego opublikowania lub pierwszego publicznego odtworzenia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej.
3. Prawa producentów pierwszego utrwalenia filmu wygasają po upływie 50 lat od sporządzenia utrwalenia. Jednakże, jeżeli w tym czasie film zostanie legalnie opublikowany lub zostanie legalnie publicznie odtworzony, prawa te wygasają po upływie 50 lat od daty pierwszego opublikowania lub pierwszego publicznego odtworzenia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej. Określenie „film” oznacza dzieło filmowe, audiowizualne lub ruchome obrazy, bez względu na to, czy są połączone z dźwiękiem.
4. Prawa organizacji radiowo-telewizyjnych wygasają po upływie 50 lat od daty pierwszego nadania programu, bez względu na to, czy nadanie odbywa się przewodowo czy bezprzewodowo, poprzez kabel lub za pośrednictwem satelity.

Artykuł 4

Ochrona dzieł uprzednio nie opublikowanych

Kto, po upływie czasu ochrony prawa autorskiego, po raz pierwszy legalnie publikuje lub legalnie publicznie odtwarza dzieło uprzednio nie opublikowane, korzysta z ochrony ekwiwalentnej do ochrony praw majątkowych autora. Czas ochrony tych praw wynosi 25 lat od daty pierwszego legalnego opublikowania lub pierwszego legalnego publicznego odtworzenia dzieła.

Artykuł 5

Publikacje krytyczne i naukowe

Państwa Członkowskie mogą chronić publikacje krytyczne lub naukowe dzieł, które stały się domeną publiczną. Maksymalny czas ochrony tych praw wynosi 30 lat od daty pierwszego legalnego opublikowania.

Artykuł 6

Ochrona fotografii

Fotografie, które są oryginalne w tym sensie, że stanowią własną intelektualną twórczość autora, podlegają ochronie stosownie do postanowienia Art. 1. W celu ustalenia zdolności do ochrony fotografii nie będą stosowane żadne inne kryteria, Państwa Członkowskie mają swobodę przyjęcia ochrony innych fotografii.

Artykuł 7

Ochrona względem państw trzecich

1. Jeżeli krajem pochodzenia dzieła, w rozumieniu Konwencji Berneńskiej, jest państwo trzecie, a autor dzieła nie jest obywatelem żadnego państwa Wspólnoty, okres ochrony przyznawanej przez Państwa Członkowskie wygasa w dniu, w którym wygasa ochrona w kraju pochodzenia dzieła, jednakże nie może przekroczyć okresu ustalonego w Art. 1.
2. Okres ochrony ustalony w Art. 3 dotyczy również właścicieli praw, którzy nie są obywatelami żadnego państwa Wspólnoty, o ile Państwa Członkowskie udzielają im ochrony. Jednakże, bez uszczerbku dla zobowiązań międzynarodowych Państw Członkowskich, okres ochrony przyznanej przez Państwa Członkowskie wygasa nie później niż w dniu, w którym wygasa okres ochrony przyznanej przez państwo, którego obywatelem jest właściciel prawa; okres ten nie może przekroczyć okresu ustalonego w Art. 3.
3. Państwa Członkowskie, które w dniu przyjęcia niniejszej Dyrektywy, w szczególności na skutek podjętych zobowiązań międzynarodowych, zapewniały okres ochrony dłuższy niż ten, który wynika z postanowień ust. 1 i 2, mogą utrzymać taką ochronę do chwili zawarcia międzynarodowych porozumień dotyczących okresu ochrony prawa autorskiego lub praw pokrewnych.

Artykuł 8

Obliczanie okresu ochrony

Okresy, o których mowa w niniejszej Dyrektywie, liczone są od dnia pierwszego stycznia roku następującego po zdarzeniu miarodajnym dla początku biegu czasu ochrony.

Artykuł 9

Autorskie prawa osobiste

Niniejsza Dyrektywa nie przynosi uszczerbku postanowieniom Państw Członkowskich, regulującym autorskie prawa osobiste.

Artykuł 10

Czasowy zakres stosowania

1. W przypadku, gdy w dniu, o którym mowa w Art. 13 ust. 1, w Państwie Członkowskim biegnie już okres ochrony dłuższy niż odpowiedni okres przewidziany niniejszą Dyrektywą, Dyrektywa ta nie powoduje skrócenia tego okresu w tym Państwie Członkowskim.
2. Okresy ochrony przewidziane niniejszą Dyrektywą mają zastosowanie do wszystkich dzieł i przedmiotów, które w dniu, o którym mowa w Art. 13 ust. 1, w co najmniej jednym Państwie Członkowskim podlegają ochronie na podstawie krajowego prawa autorskiego lub praw pokrewnych, lub które w tym czasie spełniają kryteria ochrony przewidziane w Dyrektywie 92/100/EEC.
3. Niniejsza Dyrektywa nie przynosi uszczerbku żadnym czynnościom korzystania z dzieła, które miały miejsce przed dniem, o którym mowa w Art. 13 ust. 1. Państwa Członkowskie wprowadzą niezbędne postanowienia prawne zapewniające ochronę, w szczególności nabytych praw osób trzecich.
4. Państwa Członkowskie nie mają obowiązku stosowania postanowienia Art. 2 ust. 1 do dzieł filmowych i audiowizualnych, stworzonych przed dniem 1 lipca 1994 r.
5. Państwa Członkowskie mogą ustalić datę, od której Art. 2 ust. 1 będzie znajdować zastosowanie, z zastrzeżeniem, że nastąpi to nie później niż 1 lipca 1997 r.

Artykuł 11

Poprawki

1. Uchyla się Art. 8 Dyrektywy 91/250/EEC.
2. Uchyla się Art. 11 i 12 Dyrektywy 92/100/EEC.

Artykuł 12

Procedura zawiadamiania

Państwa Członkowskie bezzwłocznie zawiadomią Komisję o każdym, podjętym przez ich rząd, planie wprowadzenia nowych praw pokrewnych oraz o głównych powodach ich wprowadzenia i przewidzianym okresie ochrony.

Artykuł 13

Postanowienia ogólne

1. Przed dniem 1 lipca 1995 r. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie konieczne ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne, w celu zrealizowania postanowień Art. od 1 do 11 niniejszej Dyrektywy.

Wprowadzane w życie wyżej wymienione akty prawne muszą powoływać się na niniejszą Dyrektywę, względnie powołanie takie musi być umieszczone przy ich oficjalnej publikacji. Sposób powołania ustalają Państwa Członkowskie.

Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji teksty krajowych przepisów prawnych przyjmowanych w dziedzinie regulowanej niniejszą Dyrektywą.

2. Państwa Członkowskie zrealizują Art. 12 od dnia notyfikacji niniejszej Dyrektywy.

Artykuł 14

Niniejsza Dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, 29 października 1993 r.

Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 93/83
z dnia 27 września 1993 r.

w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego i rozpowszechniania kablowego

Rada Wspólnot Europejskich – w oparciu o Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, w szczególności o art. 57 ust. 2 i art. 66; na wniosek Komisji; przy współpracy z Parlamentem Europejskim; po zasięgnięciu opinii Komisji Społeczno-Gospodarczej; uwzględniając następujące okoliczności:

1) Cele Wspólnoty określone w Traktacie obejmują coraz ściślejszy związek narodów europejskich oraz coraz bliższe stosunki pomiędzy państwami Wspólnoty, jak również zapewnienie postępu gospodarczego i społecznego ich krajów poprzez wspólne działania skierowane na likwidację barier dzielących Europę.

2) W tym celu Traktat przewiduje utworzenie Wspólnego Rynku oraz przestrzeni bez granic wewnętrznych. Dotyczy to w szczególności likwidacji przeszkód dla swobodnego przepływu usług oraz zagwarantowania warunków niezakłóconej konkurencji wewnątrz Wspólnego Rynku. W tym celu Rada ma prawo wydawania dyrektyw w sprawie koordynacji przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dot. podejmowania i wykonywania samodzielnej działalności.

3) Programy o zasięgu przekraczającym granice wewnątrz Wspólnoty, w szczególności przekazy satelitarne i kablowe, stanowią jeden z najważniejszych środków sprzyjających realizacji wyżej wymienionych celów Wspólnoty mających równocześnie charakter polityczny, gospodarczy, społeczny, kulturalny i prawny.

4) Dla osiągnięcia wyżej wymienionych celów Rada przyjęła dyrektywę nr 89/552/EWG z 3 października 1989 w sprawie koordynacji określonych przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich w zakresie wykonywania działalności telewizyjnej, ustanawiając w ten sposób uregulowania w kwestii popierania rozpowszechniania i produkcji programów europejskich, reklamy, sponsoringu, ochrony młodzieży, jak i w zakresie prawa do sprostowania.

5) Pomimo tego, w przypadku przekraczających granice programów z innych państw członkowskich, rozpowszechnianych satelitarnie lub poprzez przekaz kablowy, istnieje nadal szereg różniących się krajowych przepisów prawa autorskiego oraz pewne niejasności prawne, w rezultacie czego właściciele praw narażeni są na niebezpieczeństwo, że ich utwory mogą być wykorzystywane bez stosownego wynagrodzenia oraz że poszczególni właściciele wyłącznych praw z różnych krajów członkowskich mogą blokować rozpowszechnianie ich utworów. Niejasności prawne stanowią przede wszystkim bezpośrednią przeszkodę dla wolnego przepływu programów w obrębie Wspólnoty.

6) I tak, istnieje obecnie zróżnicowanie prawa autorskiego w zakresie publicznego odtwarzania poprzez satelitę bezpośredniego i satelitę telekomunikacyjnego. Wobec tego, że odbiór indywidualny możliwy jest przy obu typach przekazu satelitarnego i występujące obecnie w skali gospodarczej, nie jest możliwe dalsze utrzymywanie zróżnicowania przepisów prawnych w tej dziedzinie.

7) Wolność przekazu programów jest utrudniona wskutek chwilowej niejasności prawnej, czy przekaz satelitarny, którego sygnał może być odbierany bezpośrednio, podlega jedynie prawu kraju nadawania, czy też równocześnie prawu wszystkich krajów odbioru łącznie. Ze względu na jednakowe traktowanie z punktu widzenia prawa autorskiego przekazu satelitarnego bezpośredniego oraz przekazu za pośrednictwem satelity telekomunikacyjnego powyższa niejasność prawna dotyczy prawie wszystkich programów satelitarnych rozpowszechnianych w obrębie Wspólnoty.

8) Ponadto brak niezbędnej dla wolnego przepływu emisji wewnątrz Wspólnoty pewności prawnej, gdzie włączanie do sieci kablowych i dalsze rozpowszechnianie programów ma zasięg przekraczający granice.

9) Rozwój umownego nabywania praw przez uzyskanie zezwolenia przyczynia się już teraz do tworzenia planowanej europejskiej przestrzeni audiowizualnej. Należy zapewnić podtrzymywanie tego rodzaju porozumień umownych oraz w miarę możliwości ich niezakłóconą realizację w praktyce.

10) Obecnie w szczególności operatorzy sieci kablowych nie mogą mieć pewności nabycia rzeczywiście wszystkich praw do programów, stanowiących przedmiot tego typu porozumień umownych.

11) Na dodatek nie wszyscy zainteresowani w każdym państwie członkowskim podlegają w równej mierze obowiązkowi, co pozwala im na odmowę podjęcia lub zerwanie bez uzasadnionych przyczyn rozmów w sprawie nabycia praw niezbędnych dla równoczesnego rozpowszechniania kablowego.

12) Prawne warunki ramowe utworzenia wspólnej przestrzeni audiowizualnej określone w dyrektywie nr 89/552/EWG wymagają w związku z tym uzupełnienia w odniesieniu do prawa autorskiego.

13) Należy zlikwidować istniejące w państwach członkowskich zróżnicowanie w zakresie traktowania rozpowszechniania programów za pośrednictwem satelity telekomunikacyjnego oraz ustanowić jednolite dla całej Wspólnoty zasady dot. publicznego odtwarzania utworów i innych przedmiotów ochrony prawnej. Dzięki temu również nadawcy programów odbieranych za granicą będą traktowani w ten sam sposób niezależnie od tego, czy przy rozpowszechnianiu programu używają przekazu bezpośredniego czy też satelity telekomunikacyjnego.

14) Niejasność prawna w kwestii nabywania praw, utrudniająca satelitarne rozpowszechnianie programów za granicą, może być zlikwidowana dzięki zdefiniowaniu na poziomie Wspólnoty pojęcia publicznego odtwarzania przez satelitę chronionych prawnie utworów, przez co zostanie równocześnie sprecyzowane miejsce publicznego odtworzenia. Tego rodzaju definicja jest niezbędna w celu uniknięcia łącznego stosowania kilku narodowych uregulowań

prawnych w odniesieniu do jednego aktu emisji. Publiczne odtwarzanie przez satelitę zachodzi wyłącznie wtedy i w tym kraju członkowskim, z którego przekazywany jest, pod kontrolą i na odpowiedzialność stacji nadawczej, sygnał programu w postaci zamkniętego łańcucha transmisyjnego przez satelitę aż do powrotu sygnału na Ziemię. Zwykła procedura techniczna dot. sygnału programu nie może być traktowana jako przerwanie łańcucha transmisyjnego.

15) Umowne nabycie wyłącznych praw nadawania musi odpowiadać prawu autorskiemu i prawu pokrewnemu kraju członkowskiego, w którym następuje publiczne odtwarzanie przez satelitę.

16) Zasada wolności umów, na której opiera się niniejsza dyrektywa, zezwala na ograniczenie eksploataowania tych praw, w szczególności odnośnie do określonych technik przekazu lub określonych wersji językowych.

17) Przy uzgadnianiu wysokości wynagrodzenia za nabywane prawa zainteresowane strony powinny uwzględniać wszystkie aspekty emisji, takie jak potencjalna i faktyczna liczba odbiorców oraz wersja językowa.

18) Stosowanie przewidzianej w niniejszej dyrektywie zasady kraju pochodzenia mogłoby prowadzić do pojawienia się problemów dotyczących zawartych wcześniej umów. W niniejszej dyrektywie przewidziany jest okres przejściowy o długości pięciu lat, w trakcie którego istniejące umowy powinny być ewentualnie dostosowane do wymogów dyrektywy. Zasada kraju pochodzenia nie powinna być zatem stosowana wobec uprzednio podpisanych umów, które wygasają przed dniem 1 stycznia 2000 r. W przypadkach zainteresowania stron umowy przedłużeniem okresu jej obowiązywania, powinny być ponownie wynegocjowane warunki umowy.

19) Przy interpretowaniu bieżących umów w sprawie koprodukcji międzynarodowych należy uwzględniać ich cel gospodarczy oraz zakres umowy, jaki miały na uwadze strony w chwili jej podpisania. W dotychczasowych umowach i koprodukcjach międzynarodowych nie było często publiczne odtwarzanie przez satelitę, w znaczeniu niniejszej dyrektywy, dostatecznie wyraźnie określone, zwłaszcza jako szczególna forma wykorzystania. Podstawą wielu bieżących umów ws. koprodukcji międzynarodowych jest koncepcja, według której prawa do koprodukcji wykonywane są przez każdego koproducenta oddzielnie i niezależnie od siebie, przy czym prawo do wykorzystania programu dzielone jest pomiędzy koproducentów z terytorialnego punktu widzenia. Generalnie stosowana jest zasada, że w przypadku gdyby publiczne satelitarne odtwarzanie programu, na co wyraził zgodę jeden z koproducentów, mogło uszczuplić ekonomiczną wartość praw eksploatacyjnych służących innemu koproducentowi, bieżąca umowa byłaby zwykle interpretowana w ten sposób, że ten drugi koproducent musi wyrazić zgodę na udostępnienie przez pierwszego koproducenta programu do publicznego odtworzenia przez satelitę. Wyłączne prawa językowe innego koproducenta uważa się za naruszone, jeżeli wersja /wersje/ językowa odtworzenia publicznego, włącznie z wersjami odtworzenia opatrzonymi tłumaczeniem synchronicznym lub napisami, odpowiada językowi /językom/, który jest w znacznej mierze rozumiany na terenie przydzielonym w umowie innemu koproducentowi. Pojęcie wyłączności praw należy rozumieć w szerszym znaczeniu względem publicznego odtworzenia przez satelitę takich utworów, które składają się wyłącznie z obrazu oraz nie zawierających żadnego dialogu czy napisów. Jasnego uregulowania wymagają również przypadki umów o koprodukcję międzynarodową, które nie

przewidują wyraźnego rozdziału praw dla szczególnego przypadku publicznego odtworzenia przez satelitę w znaczeniu niniejszej dyrektywy.

20) Emisje z państw trzecich, odtwarzane publicznie przez satelitę, mogą być pod określonymi warunkami traktowane jako emisje następujące wewnątrz jednego z krajów członkowskich Wspólnoty.

21) Należy zagwarantować zapewnienie ochrony praw autorów, artystów-wykonawców, producentów fonogramów i stacji nadawczych we wszystkich krajach członkowskich oraz uniezależnienie tej ochrony od licencji ustawowych. Jedynie w ten sposób możliwe jest uniknięcie łamania konkurencji z powodu możliwego braku ochrony prawnej wewnątrz Wspólnego Rynku.

22) Należy oczekiwać, że stosowanie nowych technologii ma wpływ na jakość i ilość wykorzystania utworów i innych świadczeń.

23) Uwzględniając powyższy rozwój należy zapewnić bieżącą kontrolę ochrony wszystkich właścicieli praw w zakresie działania niniejszej dyrektywy.

24) Przewidywane w niniejszej dyrektywie ujednoczenie prawa wymaga harmonizacji przepisów służących zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony autorów, artystów-wykonawców, producentów fonogramów oraz stacji nadawczych. Wskutek powyższego ujednoczenia nadawcy nie powinni czerpać korzyści z braku ochrony prawnej poprzez przeniesienie miejsca swojej działalności kosztem produkcji audiowizualnej.

25) Przepisy z zakresu praw pokrewnych dotyczące publicznego odtwarzania przez satelitę są zamieszczone w dyrektywie nr 92/100/EWG. W ten sposób zapewniono artystom-wykonawcom oraz producentom fonogramów stosowne wynagrodzenie za publiczne odtwarzanie ich świadczeń lub fonogramów w przekazie satelitarnym.

26) Postanowienia artykułu 4 niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody dla krajów członkowskich przy rozszerzaniu zasady domniemania zgodnie z artykułem 2 ustęp 5 dyrektywy nr 92/100/EWG w odniesieniu do praw wyłącznych zgodnie z artykułem 4 ani przy uwzględnianiu domniemania zgody przy wykorzystaniu określonych w tym artykule wyłącznych praw artystów-wykonawców, o ile takie domniemanie zgodne jest z Międzynarodową konwencją o ochronie praw artystów-wykonawców, producentów fonogramów i stacji nadawczych.

27) Równoczesne rozpowszechnianie kablowe programów z innych krajów członkowskich stanowi działanie objęte zakresem działania prawa autorskiego i praw pokrewnych. W związku z tym potrzebne jest operatorowi sieci kablowej zezwolenie wszystkich posiadaczy praw na rozpowszechnianie każdej części programu. Zgodnie z niniejszą dyrektywą zezwolenia takie powinny być w zasadzie udzielane poprzez umowy, o ile nie jest przewidziany czasowo ograniczony wyjątek dotyczący już istniejących licencji ustawowych.

28) Aby niezakłócone funkcjonowanie porozumień umownych nie mogło być podawane w wątpliwość przez zarzuty innych osób będących właścicielami praw do poszczególnych części programu, należy, o ile wymaga tego specyfika przekazu kablowego, zapewnić wyłącznie zbiorową formę realizacji prawa zakazu poprzez organizację zbiorowego zarządzania. Prawo zakazu, jako takie, zostaje przy tym utrzymane, jednakże sposób jego realizacji zostaje

uregulowany w określonym zakresie. Wynika z tego równocześnie, że prawa do równoczesnego rozpowszechniania kablowego mogą być nadal odstępowane. Wykonywanie osobistych praw autorskich nie wchodzi w zakres uregulowań niniejszej dyrektywy.

29) Przewidziana w artykule 10 regulacja o charakterze wyjątkowym nie wpływa w sposób ograniczający na możliwości przeniesienia praw przez ich właściciela na organizację zbiorowego zarządzania i zapewnienie sobie w ten sposób bezpośredniego udziału w tantiemach wypłacanych przez przedsiębiorstwo kablowe za rozpowszechnianie kablowe.

30) Ponadto porozumienia umowne dot. zezwoleń na równoczesne rozpowszechnianie kablowe powinny być wspierane szeregiem środków. Jeżeli zainteresowany chce zawrzeć umowę ogólną, powinien on zastać zobowiązany do przedstawienia zbiorowych propozycji co do porozumienia. Poza tym wszystkie strony umowy powinny mieć w każdej chwili możliwość odwołania się do bezstronnego pośrednika, zapewniającego pomoc w negocjacjach i mogącego przedstawiać propozycje. Tego rodzaju propozycje lub zastrzeżenia do nich powinny być przedłożone stronom zgodnie z obowiązującymi zasadami doręczania dokumentów prawnych, zawartymi zwłaszcza w istniejących umowach międzynarodowych. Należy także zadbać o to, aby negocjacje w sprawie zawarcia umowy nie mogły być blokowane bez uzasadnionych przyczyn oraz aby nie mogło dochodzić do utrudniania bez uzasadnionych powodów udziału poszczególnych właścicieli praw w tych negocjacjach. Żaden z tych środków sprzyjających nabywaniu praw nie podważa umownego charakteru nabycia praw do równoczesnego rozpowszechniania kablowego.

31) W okresie przejściowym należy zezwolić krajom członkowskim na utrzymanie istniejących organów, które są kompetentne na terytorium danego państwa do zajmowania się przypadkami, gdy nabycie prawa do publicznego rozpowszechniania programu w sieci kablowej spotkało się z odmową bez przekonujących powodów ze strony stacji nadawczej lub zostało uzależnione od spełnienia niewłaściwych warunków. Zakłada się przy tym, że zainteresowanym stronom zagwarantowane jest prawo wysłuchania ich przez ten organ oraz że istnienie takiego organu nie stanowi przeszkody do występowania przez zainteresowane strony na drogę sądową.

32) Nie wydaje się natomiast konieczne uregulowanie na poziomie Wspólnoty tych wszystkich spraw, których działanie ewentualnie z nieznacznymi w sferze gospodarczej wyjątkami jest odczuwalne jedynie w granicach danego kraju członkowskiego.

33) Należy ustanowić niezbędne przepisy minimalne w celu zagwarantowania i realizacji przekraczającego granice, wolnego i niezakłóconego przekazu satelitarnego oraz równoczesnego, niezmiennego rozpowszechniania kablowego programów z innych krajów członkowskich na zasadniczo umownej podstawie.

34) Niniejsza dyrektywa nie wyklucza dalszej harmonizacji w zakresie prawa autorskiego oraz praw pokrewnych, jak również kolektywnego wykonywania tych praw. Stworzona krajom członkowskim możliwość uregulowania działalności organizacji zbiorowego zarządzania nie ogranicza przewidzianej w niniejszej dyrektywie swobody umownego negocjowania praw przy założeniu, że tego rodzaju negocjacje prowadzone są w ramach

ogólnych lub szczególnych narodowych przepisów dot. prawa konkurencji lub zakazu nadużywania pozycji monopolistycznej.

35) Kraje członkowskie powinny przy tym zachować prawo, by konieczne dla realizacji celów określonych w niniejszej dyrektywie warunki ramowe wypełniane były przez własne przepisy prawne i administracyjne, o ile nie stoją one w sprzeczności z celami niniejszej dyrektywy oraz prawem Wspólnoty.

36) Postanowienia niniejszej dyrektywy nie naruszają stosowania zasad konkurencji według art. 85 i 86 Układu –

wydała następującą dyrektywę:

Rozdział I

Definicje

Artykuł 1

Definicje

1. Dla celów niniejszej dyrektywy pod pojęciem „satelity” rozumiany jest satelita pracujący na pasmach częstotliwości, które zastrzeżone są prawem telekomunikacyjnym dla wysłania sygnałów do odbioru publicznego lub niepublicznej komunikacji indywidualnej. W drugim przypadku indywidualny odbiór sygnału musi jednak odbywać się w warunkach porównywalnych z warunkami zachodzącymi w pierwszym przypadku.

2. a) Pod pojęciem „publicznego odtworzenia przez satelitę” dla celów niniejszej dyrektywy rozumiane jest działanie, w wyniku którego sygnał programu przeznaczonego do odbioru publicznego wprowadzany jest pod kontrolę stacji nadawczej i na jej odpowiedzialność do zamkniętego łańcucha komunikacyjnego, prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię.

b) Publiczne odtworzenie przez satelitę ma miejsce jedynie w tym kraju członkowskim, w którym sygnał programu jest wprowadzany pod kontrolą stacji nadawczej i na jej odpowiedzialność do zamkniętego łańcucha komunikacyjnego do satelity i z powrotem na Ziemię.

c) W przypadku kodowanych sygnałów programu publiczne odtworzenie przez satelitę występuje pod warunkiem publicznego udostępnienia środków dekodowania programu przez samą stację nadawczą lub za jej zgodą.

d) W przypadku publicznego odtworzenia przez satelitę mającego miejsce w państwie trzecim, w którym nie jest zagwarantowany poziom ochrony określony w rozdziale II, stosowane są następujące zasady:

i) Jeżeli sygnał programu przekazywany jest do satelity przez naziemną stację nadawczą, znajdującą się w jednym z krajów członkowskich, uważa się, że publiczne odtworzenie satelitarne nastąpiło w tym kraju członkowskim, a określone w rozdziale II prawa stosowane są wobec tej osoby, która jest użytkownikiem naziemnej stacji nadawczej.

ii) Jeżeli nie jest używana żadna naziemna stacja nadawcza znajdująca się w którymś z krajów członkowskich, jednakże publiczne odtworzenie przez satelitę nastąpiło na zlecenie nadawcy mającego swą siedzibę w jednym z krajów członkowskich, uważa się, że odtworzenie nastąpiło w tym kraju członkowskim, w którym nadawca posiada swą główną siedzibę w obrębie Wspólnoty, a prawa określone w rozdziale II stosowane są wobec nadawcy.

3. Dla celów niniejszej dyrektywy pod pojęciem „rozpowszechniania kablowego” rozumiane jest równoczesne, niezmienione i pełne rozpowszechnianie pierwotnego programu radiowego

lub telewizyjnego przekazywanego z innego kraju członkowskiego drogą przewodową lub bezprzewodową, drogą naziemną lub poprzez satelitę, przeznaczone w systemie kablowym lub mikrofalowym do odbioru publicznego, przekazywanego w sposób bezprzewodowy, przewodowy, naziemnie lub za pośrednictwem satelity.

4. Dla celów niniejszej dyrektywy pod pojęciem „organizacja zbiorowego zarządzania” rozumiana jest każda organizacja mająca jako swój jedyny lub jeden z głównych celów wykonywanie lub zarządzanie prawem autorskim lub prawami pokrewnymi.

5. Dla celów niniejszej dyrektywy główny reżyser utworu filmowego lub programu audiowizualnego uważany jest za jego twórcę lub jednego z twórców. Kraje członkowskie mogą przewidzieć, że również inne osoby traktowane będą jako współautorzy utworu.

Rozdział II

Przekaz satelitarny

Artykuł 2

Prawo emisji

Zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału kraje członkowskie ustanawiają na rzecz autora wyłączne prawo autora do udzielania zgody na publiczne odtworzenie przez satelitę utworów podlegających ochronie prawa autorskiego.

Artykuł 3

Nabycie prawa nadawania

1. Kraje członkowskie będą dbać o to, aby zezwolenia zgodnie z art. 2 mogły być nabywane wyłącznie w drodze umowy.

2. Kraj członkowski może postanowić, że umowa zbiorowa zawarta przez organizację zbiorowego zarządzania z jedną stacją nadawczą co do określonej grupy utworów może być rozszerzona na właścicieli praw w tej samej grupie, nie reprezentowanych przez organizację zbiorowego zarządzania, pod warunkiem, że

— równocześnie z publicznym odtworzeniem przez satelitę ten sam nadawca dokona emisji poprzez system naziemny oraz

— nie reprezentowany właściciel praw może w każdej chwili wykluczyć rozszerzenie stosowania umowy zbiorowej na jego utwory oraz wykonywać swe prawa w trybie indywidualnym lub zbiorowym.

3. Ustęp 2 nie znajduje zastosowania wobec utworów filmowych włącznie z utworami stworzonymi w sposób podobny do dzieł filmowych.

4. Jeżeli przepisy prawne kraju członkowskiego zezwalają na rozszerzenie umowy zbiorowej zgodnie z ustępem 2, to kraj ten jest zobowiązany do poinformowania Komisji o tym, które stacje nadawcze mają prawo do korzystania z tych przepisów prawnych. Komisja publikuje powyższe dane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich /seria C/.

Artykuł 4

Prawa artystów-wykonawców, producentów fonogramów i stacji nadawczych

1. W zakresie publicznego odtwarzania przez satelitę prawa artystów-wykonawców, producentów fonogramów oraz stacji nadawczych chronione są według art. art. 6, 7, 8 i 10 dyrektywy nr 92/100/EWG.

2. Dla celów ustępu 1 należy „programy radiowe przekazywane bezprzewodowo” rozumieć według dyrektywy nr 92/100/EWG jako obejmujące publiczne odtwarzanie przez satelitę.
3. W odniesieniu do wykonywania praw określonych w ustępie 1 obowiązują: artykuł 2 ustęp 7 i artykuł 12 dyrektywy nr 92/100/EWG.

Artykuł 5

Stosunek między prawem autorskim i prawami pokrewnymi

Ochrona praw pokrewnych prawu autorskiemu zgodnie z niniejszą dyrektywą nie uszczupla i w żaden sposób nie narusza ochrony praw autorskich.

Artykuł 6

Minimum ochrony

1. Kraje członkowskie mogą zapewnić właścicielom praw pokrewnych prawu autorskiemu dalej idące uregulowania ochronne niż te, które przewidziane są w artykule 8 dyrektywy nr 92/100/EWG.
2. Przy stosowaniu ustępu 1 kraje członkowskie uwzględniają definicje zawarte w artykule 1 ustęp 1 i 2.

Artykuł 7

Postanowienia przejściowe

1. W odniesieniu do możliwości czasowego stosowania praw wskazanych w artykule 4 ustęp 1 niniejszej dyrektywy zastosowanie znajduje artykuł 13 ustępy 1, 2, 6 i 7 dyrektywy nr 92/100/EWG. Zachowuje się znaczenie artykułu 13 ustępy 4 i 5 dyrektywy nr 92/100/EWG.
2. W przypadku umów o eksploatację utworów i innych przedmiotów ochrony w ramach prawa autorskiego, które zawarte zostały przed datą określoną w artykule 14 ustęp 1, artykuł 1 ustęp 2 oraz artykuły 2 i 3, znajdują zastosowanie od dnia 1 stycznia 2000 r., jeżeli ważność tych umów wygasa po tym terminie.
3. Jeżeli umowa w sprawie koprodukcji międzynarodowej zawarta przed datą określoną w artykule 14 ustęp 1 pomiędzy koproducentem z jednego kraju członkowskiego oraz jednym lub więcej koproducentami z innych krajów członkowskich lub państw trzecich zawiera wyraźne uregulowanie dot. rozdzielenia praw korzystania pomiędzy koproducentami według zakresu geograficznego dla wszystkich środków odtwarzania publicznego, bez zróżnicowania między regulacją odnoszącą się do publicznego odtwarzania przez satelitę a postanowieniami odnoszącymi się do innych rodzajów przekazu, a publiczne odtworzenie przez satelitę koprodukcji naruszałoby na określonym terenie prawa wyłączne jednego z koproducentów lub jego następcy prawnego, w szczególności wyłączność związaną z danym językiem, wówczas dla zezwolenia na publiczne odtworzenie przez satelitę ze strony jednego z koproducentów lub jego następców prawnych wymagana jest uprzednia zgoda posiadacza praw wyłącznych — niezależnie, czy jest nim koproducent czy następcą prawny.

Rozdział III

Rozpowszechnianie kablowe

Artykuł 8

Prawo równoczesnego rozpowszechniania kablowego

1. Kraje członkowskie będą dbać o to, aby równoczesne rozpowszechnianie kablowe na ich terytorium programów z innych krajów członkowskich odbywało się przy poszanowaniu odnośnych praw autorskich i praw pokrewnych oraz na podstawie umów indywidualnych lub zbiorowych pomiędzy właścicielami praw autorskich uprawnionymi z tytułu praw pokrewnych a przedsiębiorstwami kablowymi.
2. Niezależnie od ustępu 1 kraje członkowskie mogą zachować do 31 grudnia 1997 r. obowiązujące w dniu 31 lipca 1991 r. lub wyraźnie przewidziane we własnym prawie wewnętrznym uregulowania dot. licencji ustawowych.

Artykuł 9

Wykonywanie prawa do równoczesnego rozpowszechniania kablowego

1. Kraje członkowskie będą dbać o to, aby służące właścicielom praw autorskich i pokrewnych uprawnienie do udzielania przedsiębiorstwu kablowemu zezwoleń na równoczesne rozpowszechnianie kablowe realizowane było wyłącznie poprzez organizację zbiorowego zarządzania.
2. Jeżeli uprawniony nie upoważnił do wykonywania swoich praw żadnej organizacji zbiorowego zarządzania, za upoważnioną do wykonywania tych praw uważana jest ta organizacja zbiorowego zarządzania, która wykonuje prawa tego samego typu. Jeżeli tego typu prawa są chronione przez więcej niż jedną organizację zbiorowego zarządzania, właściciel praw ma swobodę wyboru organizacji upoważnionej do wykonywania jego praw. Z umowy pomiędzy przedsiębiorcą kablowym a organizacją zbiorowego zarządzania, uważaną za upoważnioną do wykonywania praw, wypływają dla właściciela tych praw w znaczeniu niniejszego ustępu takie same prawa i obowiązki, jak dla właścicieli praw, którzy upoważnili tę organizację; może on wykonywać te prawa przez okres ustalony w danym kraju członkowskim, który liczony od chwili równoczesnego rozpowszechnienia kablowego, obejmuje jego utwór lub inne przedmioty ochrony w ramach prawa autorskiego, nie krótszy jednak niż trzy lata.
3. Kraj członkowski może postanowić, że w przypadku zgody właściciela praw na pierwotną emisję utworu, lub innego przedmiotu ochrony w ramach prawa autorskiego na terytorium tego kraju, należy przyjąć założenie, że on przez to wyraził zezwolenie, by jego prawa do równoczesnego rozpowszechniania kablowego wykonywane były nie indywidualnie, lecz stosownie do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 10

Wykonywanie przez stację nadawczą prawa do równoczesnego rozpowszechniania kablowego

Kraje członkowskie będą dbać o to, by nie był stosowany artykuł 9 względem praw, które stacja nadawcza wykonuje w stosunku do jej własnych programów niezależnie od tego, czy odpowiednie prawa są własnymi prawami stacji czy też zostały na nią przeniesione przez innego właściciela praw autorskich i/lub właściciela praw pokrewnych.

Artykuł 11

Pośrednicy

1. W przypadku trudności z zawarciem porozumienia ws. udzielenia zezwolenia na równoczesne rozpowszechnianie kablowe emisji kraje członkowskie zapewniają każdej ze stron możliwość skorzystania z jednego lub więcej pośredników.

2. Zadaniem pośredników jest udzielenie pomocy w negocjacjach. Mogą oni też przedkładać stronom propozycje.
3. Jeżeli żadna ze stron w ciągu trzech miesięcy od chwili przedłożenia propozycji według ustępu 2 nie zgłosi w stosunku do niej zastrzeżeń, propozycję uważa się za przyjętą przez strony. Propozycje oraz wszelkie zastrzeżenia do nich są zgłaszane właściwym stronom zgodnie z zasadami przekazywania dokumentów prawnych.
4. Przy wyborze pośredników należy upewnić się, czy dają oni pełną gwarancję niezależności i bezstronności.

Artykuł 12

Zapobieganie nadużywaniu pozycji w negocjacjach

1. Kraje członkowskie zapewnią poprzez stosowne przepisy prawa cywilnego i administracyjnego prowadzenie negocjacji w sprawie zezwoleń na równoczesne rozpowszechnianie kablowe w dobrej wierze oraz zapobieganie ich utrudnianiu czy uniemożliwianiu bez uzasadnionych przyczyn.
2. Jeżeli kraj członkowski w chwili określonej w artykule 14 ustęp 1 dysponuje kompetentnym na swym terytorium właściwym organem, któremu mogą być przekazywane przypadki odmowy bez uzasadnionych przyczyn nabycia prawa do równoczesnego rozpowszechniania kablowego, lub uzależnienia go przez stację nadawczą od spełnienia niewłaściwych warunków, organ taki może być zachowany.
3. Ustęp 2 zachowuje ważność w okresie przejściowym liczącym 8 lat od chwili określonej w artykule 14 ustęp 1.

Rozdział IV

Postanowienia ogólne

Artykuł 13

Zbiorowe wykonywanie praw

Niniejsza dyrektywa nie ingeruje w regulowanie działalności organizacji zbiorowego zarządzania przez kraje członkowskie.

Artykuł 14

Postanowienia końcowe

1. Kraje członkowskie wydadzą do 1 stycznia 1995 r. niezbędne przepisy prawne i administracyjne w celu dostosowania się do niniejszej dyrektywy, powiadamiając o tym niezwłocznie Komisję.
- Wydając przepisy, o których mowa w tym ustępie, kraje członkowskie powołują się na niniejszą dyrektywę w samych przepisach lub poprzez wskazówkę zamieszczoną przy ich urzędowej publikacji. Kwestie szczegółowe powołania regulują kraje członkowskie.
2. Kraje członkowskie informują Komisję o tekście swoich wewnętrznych przepisów prawnych wydawanych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.
3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji Społeczno-Gospodarczej do 1 stycznia 2000 r. sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy oraz przedstawia ewentualne propozycje dot. dostosowania dyrektywy do zmian w sektorze radiowym i telewizyjnym.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do krajów członkowskich.

Sporządzono w Brukseli 27 września 1993 r.

Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 92/100
z dnia 19 listopada 1992 r.

**dotycząca prawa najmu i użyczenia oraz określonych praw pokrewnych w zakresie
własności intelektualnej**

Rada Wspólnot Europejskich – w oparciu o Traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, w szczególności o art. 57 ust. 2, art. 66 i art. 100a, na wniosek Komisji; przy współpracy z Parlamentem Europejskim; po zasięgnięciu opinii Komisji Społeczno-Gospodarczej; uwzględniając następujące okoliczności:

Różnice istniejące pomiędzy krajami członkowskimi w przepisach prawnych i praktyce względem ochrony prawnej utworów chronionych prawem autorskim oraz przedmiotów pokrewnych praw ochronnych w odniesieniu do najmu i użyczenia powodują powstawanie barier handlowych i naruszanie zasad konkurencji oraz mogą szkodzić wprowadzeniu i funkcjonowaniu Wspólnego Rynku.

Różnice w zakresie ochrony prawnej mogą się pogłębiać wskutek wprowadzania przez kraje członkowskie nowych, zróżnicowanych przepisów prawnych lub wskutek odmiennie rozwijającego się orzecznictwa krajowego.

Stosownie do celu wyznaczonego w art. 8 a Traktatu, jakim jest utworzenie przestrzeni bez granic wewnętrznych, różnice te powinny być usunięte, tak aby zgodnie z art. 3 litera c) Traktatu stworzyć w ten sposób system ochrony przed łamaniem zasad konkurencji w ramach Wspólnego Rynku.

Najem i użyczenie chronionych prawem autorskim utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych odgrywa coraz ważniejszą rolę, w szczególności w odniesieniu do twórców, artystów-wykonawców, a także producentów fonogramów i filmów. Wzrastające zagrożenie stanowi piractwo.

Zasadniczego znaczenia dla rozwoju gospodarczego i kulturalnego Wspólnoty nabiera w związku z tym odpowiednia ochrona utworów chronionych prawem autorskim oraz przedmiotów praw pokrewnych poprzez prawo najmu i użyczenia a także poprzez prawo utrwalania, prawo zwielokrotniania, prawo rozpowszechniania, prawo nadawania oraz prawo publicznego odtwarzania.

Ochrona zagwarantowana przez prawo autorskie i prawa pokrewne powinna być dostosowana do aktualnego rozwoju gospodarczego, takiego jak np. nowe sposoby wykorzystania.

W celu umożliwienia wykonywania działalności twórcom i artystom-wykonawcom przysługują im stosowne dochody jako podstawa ich dalszej pracy twórczej i artystycznej. Inwestycje konieczne w szczególności w przypadku producentów fonogramów i filmów są niezwykle wysokie i ryzykowne. Możliwość zapewnienia tego rodzaju dochodów oraz zabezpieczenia tego typu inwestycji może być efektywnie zagwarantowana jedynie poprzez stosowną ochronę prawną każdego odnośnego właściciela praw.

Działalność twórcza, artystyczna i produkcyjna stanowią w znacznej mierze działalność samodzielną, a jej wykonywanie powinno być ułatwiane poprzez ochronę prawną, skoordynowaną w obrębie Wspólnoty.

Skoro działalność ta ma w zasadzie charakter usług, jej wykonywanie musi być ułatwione wskutek ustanowienia ram prawnych, skoordynowanych dla całej Wspólnoty.

Ujednolicenie przepisów prawnych krajów członkowskich powinno następować w taki sposób, aby nie stały one w sprzeczności z umowami międzynarodowymi, na których oparte jest w wielu krajach członkowskich prawo autorskie i prawa pokrewne.

Ustanowienie ram prawnych Wspólnoty w odniesieniu do prawa wynajmu i wypożyczenia oraz określonych praw pokrewnych może być ograniczone do uznania przez kraje członkowskie praw najmu i użyczenia odnośnie do określonej grupy właścicieli praw, a następnie do ustanowienia praw utrwalania, zwielokrotniania, rozpowszechniania, nadawania i odtwarzania publicznego, przysługujących określonym grupom właścicieli praw pokrewnych.

Konieczne jest zdefiniowanie pojęć „najem” i „użyczenie” w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Dla jasności wskazane jest wyłączenie z „najmu” i „użyczenia” w rozumieniu niniejszej dyrektywy określonych form przekazywania, np. przekazywania fonogramów i filmów (dźwiękowych i niemych oraz ruchomych obrazów) w celu pokazu publicznego lub emisji oraz przekazywanie w celach wystawowych lub do wglądu na miejscu. Pojęcie „użyczenia” w rozumieniu niniejszej dyrektywy nie obejmuje przekazywania pomiędzy instytucjami użyteczności publicznej.

W przypadku pobierania przy użyczeniu przez instytucję użyteczności publicznej opłaty, której wartość nie przekracza istotnie kwoty niezbędnej dla pokrycia administracyjnych kosztów utrzymania instytucji, nie mamy do czynienia z wykorzystaniem w celach bezpośrednio lub pośrednio gospodarczych lub komercyjnych w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Niezbędne jest uregulowanie, poprzez które zostanie zagwarantowane twórcom i artystom-wykonawcom niezbywalne prawo do stosownego wynagrodzenia, a którym zostanie przyznana równocześnie możliwość zlecenia wykonywania tego prawa organizacjom zbiorowego zarządzania działającym w ich imieniu.

Stosowne wynagrodzenie może być wnoszone w formie jednej lub więcej płatności każdorazowo przy zawieraniu umowy lub w terminie późniejszym.

Stosowne wynagrodzenie powinno odpowiadać zakresowi wkładu odnośnych twórców lub artystów-wykonawców w fonogram lub film.

Prawa dotyczące użyczenia publicznego powinny być ponadto chronione poprzez wprowadzenie specjalnej regulacji prawnej przynajmniej w stosunku do twórców. Wyjątki na podstawie art. 5 muszą być zgodne z prawem Wspólnoty, w szczególności z art. 7 Traktatu.

Artykuły rozdziału II niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody ani dla rozszerzenia przez kraje członkowskie zasady domniemania z art. 2 ust. 5 na wyłączne prawa określone w tym rozdziale ani dla wprowadzenia zasady domniemania zgody na wykorzystanie w odniesieniu do praw wyłącznych artystów-wykonawców, określonych w tych artykułach, o ile takie domniemanie jest zgodne z Międzynarodową Konwencją o ochronie artystów-wykonawców, producentów fonogramów i stacji radiowo-telewizyjnych (zwanej dalej Konwencją rzymską).

Kraje członkowskie mogą ustanowić dalej idącą ochronę praw właścicieli praw pokrewnych niż określona w art. 8 niniejszej dyrektywy.

Zharmonizowane prawa wynajmu i wypożyczenia oraz zharmonizowana ochrona w zakresie praw pokrewnych prawu autorskiemu nie mogą być wykonywane w taki sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie handlu pomiędzy krajami członkowskimi lub stałby w sprzeczności z zasadą chronologii wykorzystania w mediach, uznaną w wyroku sądowym Trybunału w sprawie „Cinetheque przeciwko FNCF”¹, –

¹ Sprawy Nr 60/84 i 61/84, ETS z 1985 r.

wydała następującą dyrektywę:

Rozdział I **Prawo najmu i użyczenia**

Artykuł 1 **Cel uregulowania**

1. Zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału kraje członkowskie ustanawiają, z zastrzeżeniem art. 5, prawo do zezwalania lub zakazywania najmu i użyczenia oryginałów i egzemplarzy zwielokrotnienia utworów chronionych prawem autorskim oraz innych przedmiotów ochrony wskazanych w art. 2 ust. 1.
2. Dla celów niniejszej dyrektywy „najem” oznacza ograniczone czasowo przekazanie do korzystania w celach bezpośrednio lub pośrednio gospodarczych lub komercyjnych.
3. Dla celów niniejszej dyrektywy „użyczenie” oznacza ograniczone czasowo przekazanie do korzystania nie służącego celom bezpośrednio lub pośrednio gospodarczym lub komercyjnym oraz przekazywanie dokonywane przez instytucje użyteczności publicznej.
4. Prawa wymienione w ust. 1 nie wyczerpują się ani przez sprzedaż oryginałów lub egzemplarzy zwielokrotnienia wskazanych w art. 2 ust. 1 utworów chronionych prawem autorskim i innych przedmiotów ochrony, ani przez inne dotyczące ich czynności rozpowszechniania.

Artykuł 2 **Właściciel praw oraz przedmiot prawa najmu i użyczenia**

1. Wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania najmu i użyczenia przysługuje:
 - twórcy w odniesieniu do oryginału i egzemplarzy zwielokrotnienia jego utworu,
 - artyście-wykonawcy w odniesieniu do zapisu jego wykonania,
 - producentowi fonogramu w odniesieniu do jego fonogramu,
 - producentowi pierwszego zapisu filmu w odniesieniu do oryginału i egzemplarzy zwielokrotnienia jego filmu. Dla celów niniejszej dyrektywy „film” oznacza udźwiękowane lub nieme utwory filmowe, dzieła audiowizualne oraz ruchome obrazy.
2. Dla celów niniejszej dyrektywy główny reżyser utworu filmowego lub dzieła audiowizualnego uważany jest za jego twórcę lub jednego z twórców. Kraje członkowskie mogą postanowić, że także inne osoby uważane są za współtwórców.
3. Najem i użyczenie dzieł budowlanych i dzieł sztuki użytkowej nie stanowi przedmiotu niniejszej dyrektywy.
4. Prawa określone w ust. 1 mogą być przenoszone i odstępowane oraz mogą stanowić przedmiot licencji umownej.
5. W przypadku zawarcia przez artystę-wykonawcę umowy z producentem filmowym w formie porozumienia indywidualnego lub zbiorowego w sprawie produkcji filmowej, niezależnie od art. 7, stosuje się domniemanie odstąpienia przez artystę wykonawcę, będącego stroną tej umowy, prawa najmu z zastrzeżeniem art. 4, o ile umowa nie stanowi inaczej.
6. Kraje członkowskie mogą ustanowić domniemanie podobne jak w ust. 5 w odniesieniu do twórców.
7. Kraje członkowskie mogą postanowić, że podpisanie umowy między artystą wykonawcą i producentem filmowym w sprawie produkcji filmowej traktowane jest jako upoważnienie do najmu, o ile umowa przewiduje stosowne wynagrodzenie w rozumieniu art. 4. Kraje

członkowskie mogą również postanowić, że niniejszy ustęp stosować się będzie także do praw z rozdziału II.

Artykuł 3

Najem programów komputerowych

Pozostaje w mocy art. 4 litera c) dyrektywy Rady nr 91/250/EWG z 14.05.1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych..

Artykuł 4

Niezbywalne prawo do stosownego wynagrodzenia

1. W przypadku przeniesienia lub odstąpienia przez twórcę lub artystę-wykonawcę swego prawa najmu fonogramu albo oryginału lub egzemplarza zwielokrotnienia filmu na rzecz kopii filmowej producenta fonogramu lub producenta filmu zachowuje on roszczenie o stosowne wynagrodzenie za najem.
2. Twórca lub artysta wykonawca nie może zrzec się prawa do stosownego wynagrodzenia za najem.
3. Wykonywanie prawa do stosownego wynagrodzenia może być przeniesione na organizację zbiorowego zarządzania, reprezentującą twórcę lub artystę wykonawcę.
4. Kraje członkowskie mogą uregulować, czy i w jakim zakresie może być ustanowiony tego rodzaju obowiązek, że prawo do stosownego wynagrodzenia musi być wykonywane przez organizację zbiorowego zarządzania oraz od kogo można żądać lub pobierać takie wynagrodzenie.

Artykuł 5

Wyjątek od wyłącznego prawa publicznego użyczenia

1. W odniesieniu do użyczenia publicznego kraje członkowskie mogą ustanowić wyjątki od wyłącznego prawa według art. 1, o ile przynajmniej twórcy otrzymają wynagrodzenie za takie użyczenie. Kraje członkowskie mają swobodę przy ustalaniu wynagrodzenia stosownie do celów własnej polityki kulturalnej.
2. Jeżeli kraje członkowskie nie zastosują wyłącznego prawa użyczenia w znaczeniu art. 1 w odniesieniu do fonogramów, filmów i programów komputerowych, to wprowadzą one wynagrodzenie przynajmniej na rzecz twórców.
3. Kraje członkowskie mogą zwolnić określone kategorie instytucji od płatności przewidzianych w ustępach 1 i 2.
4. Komisja w porozumieniu z krajami członkowskimi przedłoży do 1.07.1997 r. sprawozdanie w sprawie użyczenia publicznego w ramach Wspólnoty. Sprawozdanie to zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Rozdział II

Prawa pokrewne

Artykuł 6

Prawo utrwalania

1. Kraje członkowskie ustanawiają na rzecz artystów-wykonawców wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania utrwalania ich wykonań.

2. Kraje członkowskie ustanawiają na rzecz stacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania utrwalania ich programów niezależnie od tego, czy chodzi o programy przekazywane bezprzewodowo, przewodowo, kablowo czy satelitarnie.
3. Przedsiębiorstwu kablowemu równocześnie rozpowszechniającemu jedynie programy innych stacji nadawczych nie przysługuje prawo według ustępu 1.

Artykuł 7

Prawo zwielokrotniania

1. Kraje członkowskie ustanawiają wyłączne prawo udzielania zezwalania lub zakazywania bezpośredniego lub pośredniego zwielokrotniania na rzecz:
 - artystów-wykonawców w stosunku do utrwalenia ich wykonań,
 - producentów fonogramów w stosunku do ich fonogramów,
 - producentów pierwszych zapisów filmów w stosunku do oryginału i egzemplarzy zwielokrotnienia ich filmów,
 - stacji nadawczych w stosunku do utrważeń ich programów zgodnie z art. 6 ust. 2.
2. Prawo zwielokrotniania określone w ust. 1 może być przeniesione, odstąpione oraz może stanowić przedmiot licencji umownej.

Artykuł 8

Publiczne nadawanie i odtwarzanie

1. Kraje członkowskie ustanawiają na rzecz artystów-wykonawców wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania bezprzewodowego nadawania oraz publicznego odtwarzania ich wykonań, chyba że wykonania te stanowią same w sobie nadawane wykonanie lub oparte są na utrwaleniu.
2. Kraje członkowskie ustanawiają prawo gwarantujące wypłatę przez użytkownika stosownego wynagrodzenia i jego podział pomiędzy artystów-wykonawców i producentów fonogramów w przypadku publicznego wykorzystania w przekazywanych bezprzewodowo programach opublikowanych w celach handlowych fonogramów lub egzemplarzy ich zwielokrotnień lub w przypadku odtwarzania publicznego. Przy braku porozumienia w tej sprawie pomiędzy artystami-wykonawcami i producentami fonogramów kraj członkowski może określić warunki podziału wynagrodzenia.
3. Kraje członkowskie ustanawiają na rzecz stacji nadawczych wyłączne prawo zezwalania lub zakazywania bezprzewodowego równoczesnego emitowania jej programów oraz publicznego odtwarzania jej programów, jeśli to odtwarzanie następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu.

Artykuł 9

Prawo rozpowszechniania

1. Kraje członkowskie ustanawiają na rzecz:– artystów wykonawców w stosunku do utrważeń ich wykonań,
 - producentów fonogramów w stosunku do ich fonogramów,
 - producentów pierwszego zapisu filmów w stosunku do oryginału i egzemplarzy zwielokrotnienia ich filmów,
 - stacji nadawczych w stosunku do utrważeń ich programów zgodnie z art. 6 ust. 2.wyłączne prawo publicznego udostępniania tych przedmiotów ochrony i ich kopii w drodze sprzedaży lub w inny sposób (zwane dalej „prawem rozpowszechniania”).

2. Prawo rozpowszechniania w obrębie Wspólnoty w odniesieniu do przedmiotów ochrony określonych w ust. 1 wyczerpuje się przy pierwszej sprzedaży przedmiotu w obrębie Wspólnoty przez właściciela praw lub za jego zgodą.
3. Postanowienia szczególne rozdz. I, w szczególności art. 1 ust. 4, nie są objęte działaniem prawa rozpowszechniania.
4. Prawo rozpowszechniania może być przeniesione, odstąpione oraz może stanowić przedmiot licencji umownych.

Artykuł 10 **Ograniczenia praw**

1. Kraje członkowskie mogą ustanowić ograniczenie praw określonych w rozdz. II w następujących przypadkach:
 - a) dla użytku prywatnego;
 - b) dla wykorzystania krótkich fragmentów w sprawozdaniach dotyczących wydarzeń dnia;
 - c) dla nagrania efemerycznego, przedsięwziętego przez stację nadawczą przy użyciu własnych środków i dla własnych emisji;
 - d) dla wykorzystania służącego wyłącznie celom oświatowym lub badań naukowych.
2. Niezależnie od ust. 1 każdy kraj członkowski może ustanowić tego samego rodzaju ograniczenia względem ochrony artystów wykonawców, producentów fonogramów, stacji nadawczych i producentów pierwszych zapisów filmów, jakie przewidziane są dla ochrony prawa autorskiego względem utworów literackich i artystycznych. Licencje przymusowe mogą być jednak ustanowione jedynie w zakresie zgodnym z postanowieniami Konwencji Rzymskiej.
3. Postanowienie ust. 1 litera a) nie ma zastosowania wobec aktualnych i przyszłych przepisów prawnych odnośnie do wynagrodzenia za zwielokrotnianie dla użytku prywatnego.

Rozdział III **Czas ochrony**

Artykuł 11*

Czas ochrony prawa autorskiego

Niezależnie od dalszej harmonizacji określone w niniejszej dyrektywie prawa autorów nie wygasają przed upływem terminu, ustanowionego w Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych.

Artykuł 12*

Czas ochrony praw pokrewnych

Niezależnie od dalszej harmonizacji określone w niniejszej dyrektywie prawa artystów-wykonawców, producentów fonogramów i stacji nadawczych nie wygasają przed upływem terminów, ustanowionych w Konwencji Rzymskiej. Określone w niniejszej dyrektywie prawa producentów pierwszych zapisów filmów nie wygasają przed upływem terminu dwudziestu lat liczonego od końca roku, w którym dokonano zapisu.

Rozdział IV **Przepisy wspólne**

Artykuł 13 **Zastosowanie czasowe**

1. Niniejsza dyrektywa znajduje zastosowanie do wszystkich objętych nią, chronionych prawem autorskim utworów, wykonań, fonogramów, programów i pierwszych zapisów filmów, które w dniu 1 lipca 1994 korzystają nadal z ochrony stosownie do przepisów prawnych krajów członkowskich w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych lub które spełniają w tym momencie kryteria ochrony w znaczeniu niniejszej dyrektywy.
2. Niniejsza dyrektywa znajduje zastosowanie bez uszczerbku dla ewentualnego wykorzystania następującego przed dniem 1 lipca 1994.
3. Kraje członkowskie mogą postanowić, że wychodzi się z założenia, iż właściciel praw zezwolił na wynajem lub wypożyczenie przedmiotów określonych w art. 2 ust. 1, jeżeli dowodnie przed dniem 1 lipca 1994 zostały one dla wymienionych celów odstąpione osobom trzecim lub przez nie nabyte. Kraje członkowskie mogą jednak ustanowić, w szczególności w przypadku zapisu cyfrowego, że posiadacze praw mają roszczenie o stosowne wynagrodzenie za najem lub użyczenie odnośnego przedmiotu.
4. Kraje członkowskie nie mają obowiązku stosowania art. 2 ust. 2 względem utworów filmowych i dzieł audiowizualnych stworzonych przed dniem 1 lipca 1994.
5. Kraje członkowskie mogą określić, od kiedy następuje obowiązywanie art. 2 ust. 2; termin ten nie może jednak przekraczać 1 lipca 1997.
6. Niezależnie od art. 3 i z zastrzeżeniem ust. 8 i 9 niniejsza dyrektywa nie odnosi się do umów zawartych przed jej przyjęciem.
7. Z zastrzeżeniem ust. 8 i 9 kraje członkowskie mogą postanowić, że w stosunku do właścicieli praw, którzy nabyli nowe prawa zgodnie z przepisami prawnymi wydanymi w celu realizacji niniejszej dyrektywy oraz wyrazili przed dniem 1 lipca 1997 zgodę na wykorzystanie, należy przyjąć założenie, iż dokonali oni odstąpienia nowo nabytych praw wyłącznych.
8. Kraje członkowskie mogą określić, od kiedy obowiązuje niezbywalne prawo do stosownego wynagrodzenia według art. 4; termin ten nie może jednak przekraczać 1 lipca 1997.
9. W przypadku umów zawartych przed 1 lipca 1994 niezbywalne prawo do stosownego wynagrodzenia według art. 4 znajduje zastosowanie jedynie w przypadku wystąpienia przez twórców lub artystów-wykonawców lub ich przedstawicieli z odpowiednim wnioskiem przed 1 lipca 1997. W przypadku braku porozumienia właścicieli praw co do wysokości wynagrodzenia wysokość stosownego wynagrodzenia może być określona przez kraje członkowskie.

Artykuł 14

Stosunek między prawem autorskim a prawami pokrewnymi

Ochrona praw pokrewnych prawu autorskiemu zgodnie z niniejszą dyrektywą nie dotyczy i nie narusza w żaden sposób ochrony prawa autorskiego.

Artykuł 15 **Postanowienia końcowe**

1. Kraje członkowskie wydadzą do 1 lipca 1994 niezbędne przepisy prawne i administracyjne w celu dostosowania się do niniejszej dyrektywy, powiadamiając o tym niezwłocznie Komisję.

Wydając przepisy, o których mowa w tym ustępie, kraje członkowskie powołują się na niniejszą dyrektywę w samych przepisach lub poprzez wskazówkę zamieszczoną przy ich urzędowej publikacji. Kwestie szczegółowe powołania regulują kraje członkowskie.

2. Kraje członkowskie informują Komisję o najważniejszych wewnętrznych przepisach prawnych wydawanych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą..

Artykuł 16

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do krajów członkowskich.

Sporządzono w Brukseli 19 listopada 1992 r.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O
ZMIANIE USTAWY
O PRAWIE AUTORSKIM I PRAWACH POKREWNYCH

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 2 lipca 2002 r.

Obszar Negocjacyjny: „Prawo spółek”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 5, priorytet 5.1

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i proj. aktu wykonawczego
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 03 lipca 2002r.
5.	Tłumaczenia następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: <ol style="list-style-type: none">1. Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 93/98 z dnia 29 października 1993 r. w sprawie ujednoczenia czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych,2. Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 93/83 z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa autorskiego oraz praw pokrewnych w odniesieniu do przekazu satelitarnego i rozpowszechniania kablowego,3. Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich Nr 92/100 z dnia 19 listopada 1992 r. dotycząca prawa najmu i użyczania oraz określonych praw pokrewnych w zakresie własności intelektualnej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 23 lipca 2002 r.

Cena 2,19 zł + 22% VAT

